

NOVI TEDNIK

številka 22 • leto XXXVII • cena 12 din

Celje, 2. junija 1983

NOVI TEDNIK JE GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, MOZIRJE, SLOVENSKE KONJICE, SENTJUR, ŠMARJE PRI JELSAH IN ŽALEC

Dobrodošli bratje iz Srbije!

Vse kar je vezano na Vlak bratstva in enotnosti, nas kljub časovni odmaknjenosti hote ali ne hote spominja na prve dni okupacije, ko so nemški fašisti po v naprej pripravljenih programih pričeli izvajati obsežne akcije preseljevanja naprednih, zavednih in progresivno usmerjenih Slovencev. Zato je moralo v tistih dneh na tisoče naših ljudi v nekaj urah zapustiti svoje domove. S posebnimi transporti so bili izgnani v razne kraje severne Bosne, Slavonije, Moslavine ter Šumadije in zapadne Srbije.

Kljub težkim razmeram, v katerih so živeli, so prebivalci teh krajev polni razumevanja sprejeli naše izgnance v svoje domove kot svoje brate in sestre.

Ne samo zaradi hvaležnosti, temveč predvsem iz želje in potrebe, da se tako skovano bratstvo, solidarnost, tovarištvo in medsebojna razumevanja kot sestavni del pridobitev narodnoosvobodilnega boja prenaša tudi na ostale delovne ljudi in občane, še posebno pa na mlajšo generacijo, je vznikla ideja o Vlaku BIE.

Od leta 1961 vozijo vlaki vsako drugo leto iz Srbije v Slovenijo oziroma iz Slovenije v Srbijo. Ta tradicionalna največja manifestacija bratstva in enotnosti je do danes povezala med sabo ne le že tretjo generacijo naših izgnancev, temveč so bile ob njej stikane mnoge bratske vezi med OZD, KS, društvi iz 35 slovenskih in iz 34 srbskih občin.

V dneh od 3. pa do 6. junija bomo v SR Sloveniji gostili 1450 gostov iz SR Srbije, udeležencev Vlaka bratstva in enotnosti 1983. Za vse je pripravljen pristrčen sprejem in v 35 občinah širom Slovenije se jim bodo odprla bratska vrata gostiteljev. V dneh, ko nam bratstvo in enotnost ne sme biti le parola, bomo na najbolj konkreten način ponovno poglobili in marsikje tudi na novo vzpostavili najtesnejše bratske vezi.

Vsem udeležencem Vlaka BIE 83, tako nekdanjim gostiteljem in njihovim ožjim družinskim članom kot vsem delegacijam in ostalim gostom želim v imenu Koordinacijskega odbora Vlaka BIE za SR Slovenijo najtoplejšo dobrodoščilo.

JOŽE VEBER

Družbeno varstvo za Gorenje

Na pobudo kolektiva Gorenja je izvršni svet občine Titovo Velenje sklenil predlagati delegatom občinske skupščine, ki bo predvidoma še v tem tednu, da uvedejo ukrepe družbenega varstva v nekaterih delih sistema Gorenja.

Vzrok za te ukrepe je že tri

Delegacija hrvaških sindikatov v Konusu

Konjiško delovno organizacijo Konus je pretekli teden obiskala delegacija republiškega odbora sindikata delavcev tekstilne in usnjarske predelovalne industrije Hrvaške, ki je bila na dvodnevem obisku v Sloveniji. V Konusu so se med drugim pogovarjali o dohodkovnih povezovanjih, razvojnem programu Konusa in o nagrajevanju po delu ter si ogledali proizvodnjo. MBP

leta ponavljajoča se izguba v TGO Gorenje, v DO Gorenje Promet-servis in težave, ki se vrstijo in zaradi katerih je Gorenje tudi letos v hudih težavah. Ker v Gorenju niso bili kos tudi položaju v Kortingu, sami ne vidijo druge rešitve, kot uvedbo ukrepov družbenega varstva za dobo enega leta. Ukrepe naj bi uvedli v SOZDU Gorenje, v TGO Gorenje, v DO Promet-servis ter v Interni banki.

Za sejo skupščine pripravljajo zdaj temeljito analizo in obrazložite, ki narekujejo uvedbo teh ukrepov, hkrati pa nameravajo oceniti tudi odgovornost dosedanjih poslovnih organov.

Začasni organi naj bi preverili zlasti ustreznost kadrovske zasedbe na vseh ključnih funkcijah v Gorenju, zagotovili naj bi usklajene razvojne sanacijske programe in njihovo uresniči-

tev, predvsem pa še vse pogoje za nemoteno tekočo proizvodnjo in za izpolnjevanje vseh obveznosti Gorenja.

Nov poslovodni organ z 12 člani naj bi vodil Herman Rigelnik, zamenjati pa nameravajo najodgovornejše delavce tudi v TGO, DO Promet-servis in v Interni banki.

I. B.

Cementa iz Zidanega mosta ne bo več

Zbor delavcev temeljne organizacije Cementarna Zidani most, je v torek sprejel sanacijski program, ki predvideva takojšnje ukinitve proizvodnje cementa zaradi prevelike izgube, ki bo znašala kljub 30 odstotni podražitvi, ob koncu leta že okoli 30 milijonov. V celoti naj bi prešli na proizvodnjo apnenčeve moke, ki je bila doslej le stranska dejavnost.

Pevski prapor pozdravlja

Celje je že v znamenju Mladinskega pevskega festivala. Stran 5.

Življenja v Vitanju ni mogoče zajeti v en dan

Leteče uredništvo tednika in radia je prevetrilo prijazen kraj pod Pohorjem. Stran 12.

Obtožnica se glasi - umor

Zagovor Martina Pavliča se razlikuje od ugotovljenih dejstev. Stran 17.

TRGOVSKA DELOVNA ORGANIZACIJA
nama
LJUBLJANA

OBVESTILO IZ NAME!

V Prodajnem centru NAME v Levcu sprejemajo naročila za dobavo rjavega bosanskega premoga. Podrobnejše informacije dobite na kreditnem oddelku NAME Levec ali po telefonu 26-317.

Stane kliče: »Veterani, zbor!«

Kadar Stane Berglez, komandant dveh izmen celjskih mladinskih delovnih brigad na progi Brčko-Banoviči skliče zbor, se vedno zbere nekaj desetih najbolj zvestih brigadirjev-veteranov.

Ker je pač tak in skupina okoli njega prav tako, so ga za komandanta veteranov-brigadirjev celjskega območja proglasili tudi brigadirji drugih brigad iz tistega časa. Dandanes so v brigadah samoupravni odnosi in način vodenja, veterani ostajajo pri nekdanjem polvojaškem načinu in komandant je zanje pač komandant.

Tako Stane tokrat spet sklicuje zbor in sicer za slovensko srečanje brigadirjev-veteranov, ki bo v soboto 11. junija v rekreacijskem centru Ježica pri Ljubljani. Nekdanji brigadirji prvih povojnih delovnih akcij naj se pismeno (z dopisnico) ali telefonsko javijo občinski konferenci ZSMS v Celju (z dopisom: Brigada veteranov), da bo mogoče pravočasno organizirati prevoz, vendar je to treba storiti takoj.

Zbor bo v Ježici pri Ljubljani ob devetih dopoldne in stara brigadirska čast velevala: hooruk partija mora biti polnoštevilna.

JK

Naj zaori pesem mladih src in grl

Mladinski pevski festival v Celju je kot mednarodno srečanje mladih pevcev uspel stikati ne samo glasbene temveč tudi prijateljske vezi med mnogimi udeleženci iz vse Evrope.

Tudi letošnji, 15. festival, naj izpolni to nalogo. Zato kliče vsem članom mladinskih pevskih zborov in njihovim zborovodjem iz naših bratskih republik in pokrajin ter mladim pevcem in gostom iz držav, udeleženk letošnjega festivala - Avstrije, Bolgarije, ČSSR, Italije, Madžarske, ZR Nemčije, Poljske in Sovjetske zveze - dobrodošli na jubilejnem 15. mladinskem pevskega festivalu v Celju.

Delovna mesta še monopol zaposlenih

Posledice slabe kadrovske politike čutili tudi v občini Laško

Zapiranje delovnih organizacij pred novimi kadri, monopol zaposlenih, neustrezna zasedenost del in nalog, nestrokovno delo kadrovskih služb, to so osnovne značilnosti stanja v kadrovske politiki v laški občini, s katero niso in ne morejo biti zadovoljni.

O teh vprašanjih so v zadnjem času razpravljali na občinskem komiteju zveze komunistov v Laškem, predsedstvo občinske konference socialistične zveze in delegati na zadnji skupščini občinske skupščine.

Zaostrene razmere v gospodarstvu so za sabo potegnile tudi brezposelnost, ki sicer v občini še ni izrazil problema, lahko pa postane vsak čas. Stevilo brezposlenih se že nekaj časa vrtilo okoli številke sto, čeprav so pričakovali, da se bo v prvih mesecih zaposlilo več oseb; med nezaposlenimi pa narašča število mladih, ki čakajo na prvo zaposlitev. Da je bilo kadrovske načrtovanje stihjsko, kaže tudi deficit kadrov za tista področja, ki so za laško gospodarstvo strateškega pomena.

Rešitev je seveda v boljšem načrtovanju. Toda tudi v delovnih organizacijah samih bo potrebno začeti razmišljati o tem, da se zaostri odgovornost že zaposlenih. V razmerah zaostrenih pogojev gospodarjenja in večanja brezposelnosti ter zavedajoč se stabilizacijskih ciljev, je potrebno stopiti na prste tudi tistim, ki ne delajo ali pa slabo delajo. Na njihova mesta bi lahko prišli mladi, strokovno usposobljeni delavci.

V organizacijah združena dela še vedno ne najdejo svojega mesta v reformi šolstva. Premalo se zavedajo svoje odgovornosti pri načrtovanju kadrov.

Pri generaciji, ki prihaja, je značilen pojav, da se izogiba delo v materialni proizvodnji. To gre na rovaš de-

lovni vzgoji, ki smo jo zagrešili kot starši, vzgojitelji in nenazadnje kot sami delavci.

Tudi kadrovanje funkcionarjev in vodilnih delavcev v organizacijah združenega dela, v samoupravnih in družbenopolitičnih organih na vseh ravneh ima veliko pomanjkljivosti o katerih so podrobneje razpravljali na zadnji seji občinskega komiteja ZK. Ze vrsto let se na političnem vrhu v občini pojavljajo iste osebe, nikoli pa ni bila opravljena analiza o uspešnosti njihovega dela. Funkcionarji se po izteku mandata ne vračajo v svoje delovno okolje, čeprav se to od njih pričakuje. Še vedno volimo »izkušene« kadre in se bojimo mladih idejno trdnih in naprednih kadrov.

Skratka kadrovske politike bo potrebno v občini dati pod drobnogled.

VIOLETA V. EINSPIELER

Pohvale tekmovalcem in pokroviteljem LAO

Končalo se je športno prvenstvo LAO, ki so ga letos organizirali v Slovenskih Konjicah in Slovenski Bistrici. Na sobotni zaključni slovesnosti je načelnik štaba poveljstva LAO generalmajor Svetozar Višnjič, pohvalil vojake in starešine za prizadevnost in odlične rezultate v težkih pogojih, ko je tekmovalca vseskozi motil dež. Pohvalil pa je tudi prizadevnost pokroviteljev iz konjiške in bistriške občine, ki so poskrbeli, da so se tekmovalca nemoteno odvijala in da so se vojaki dobro počutili v obeh krajih.

V skupnem seštevku je letos zmagnala ekipa Kranja, prvenstva pa se je udeležila tudi sedemčlanska ekipa iz celjske vojašnice.

Takole so se predstavili tekmovalci v patrolnem teku na 20 km Konjičanom. Letos so na tekmovalcu prvič sodelovale tudi ekipe zveze rezervnih vojaških starešin.

Na široko o vzgoji in izobraževanju

9. junija bo občinska konferenca SZDL o vzgoji in izobraževanju v celjski občini. Razprava naj bi pokazala, kje smo na tem področju in kaj bo treba storiti, da bi morebitne težave in ovire čimprej odstranili in omogočili pozitivnim težnjam in tem sistemom do hitrejših učinkov. O teh vprašanjih so že razpravljali na predsedstvu OK SZDL, pa v svetu za vzgojo in izobraževanje pri istem predsedstvu, konferenca pa naj bi izoblikovala enotna stališča in jih posredovala delegatom na občinski skupščini, kjer naj bi vse ugotovitve dobile svoj strokovni in politični epilog.

Prizidek k brigadirskemu domu

Ob brigadirskem domu Jožeta Perčiča v Sentvidu pri Planini raste prizidek, ki je bil nujno potreben in bo letos še bolj, saj bo zvezna mladinska delovna akcija Kozjansko 83 potekala v celoti iz tega naselja. S prizidkom naj bi zagotovili minimalne pogoje za bivanje brigadirjev, vendar bo, če bo, do pričetka akcije dograjena le prva faza prizidka. Sanitarni prostori in skladišče za orodje. Ob tem pa bo potrebno zagotoviti še 50 novih ležišč, ki pa jih bodo morali zaenkrat urediti v barakah in šotorih.

Brigadirsko naselje mora biti pripravljeno do 1. junija.

MATEJA PODJED

Več pozornosti za združno gradnjo

V Sloveniji je registriranih 68 stanovanjskih združenj v 31 občinah. V laški sta dve združenji in to v Žalcu in v okviru tekstilne tovarne Prebold, sicer pa so v občini predvidena tri območja, v katerih naj bi izvajali združno gradnjo. To so Škafarjev hrib, Grič-Griže in Prebold.

V vseh teh primerih pa gre za komunalno neurejene sosseke, kar pomeni, da morajo zadruge najprej pridobiti gradbeno zemljišče in v celoti financirati in izvajati komunalno ureditev.

Pri tem gre za tipične oblike združne gradnje, ko združniki sodelujejo v vseh fazah pridobitve stavbnega zemljišča, do komunalne ureditve in izgradnje stanovanjske hiše. Združniki morajo tako združevati sred-

stva že v fazi pridobivanja in urejevanja zemljišč za bodočo gradnjo. Zadruga se naj seveda povezuje tudi s samoupravnimi interesnimi skupnostmi in še posebej s stanovanjsko skupnostjo. V žalski občini sodelovanje s stanovanjsko skupnostjo ni dobro, ker le-ta ne kaže interesa, da bi z nekaterimi ukrepi pospeševala razvoj združništva. To je po svoje čudno, saj v obdobju ekonomske stabilizacije, ki ima za posledico tudi zmanjševanje sredstev za stanovanjsko gradnjo, ni treba posebej govoriti o angažiranju znatnega dela lastnih sredstev delovnih ljudi in občanov ter o pomembnosti tega. Zdržna gradnja bi morala postati eden izmed temeljev današnje stanovanjske graditve.

JANEZ VEDENIK

JANEZ VEDENIK

O kršilcih tudi v Mozirju

Na zadnji seji izvršnega sveta skupščine občine Mozirje so namenili največ pozornosti obravnavi informacije o prekoračiteljnih družbenega dogovora o razporeditvi dohodka in sredstev v letu 1982. Večina organizacij je kršila dogovor iz opravičljivih razlogov, medtem ko so v tozdu Splošno zdravstvo Mozirje po mnenju članov izvršnega sveta dogovor kršili neupravičeno.

Med prekoračitelji, ki so na zahtevo izvršnega sveta posredovali ustrezne obrazložitve, so še Delavska univerza Mozirje, osnovna šola Fran Kocbek iz Gornjega Grada, osnovna šola Mozirje, ter Cinkarna tozdu Kemija Ljubija. Vzroki prekoračitve v prvih treh organizacijah so v zaposlovanju novih delavcev, medtem ko je v Cinkarni gibanje sredstev za osebne dohodke primerljivo le na ravni delovne organizacije, na kar so vplivale reorganizacije, ki so potekale v tej delovni organizaciji od leta 1980 dalje.

RADO PANTELIČ

Laška klavnica priposlovala izgubo

Odkupna cena prašičev za 70% nad dogovorjeno ceno

Klavnica kmetijske zadruge Laško je v prvih treh mesecih priposlovala izgubo v višini 700.000 dinarjev. Ta izvira iz neskladja med odkupnimi cenami svinj in prodajnimi cenami svinjskega mesa ter mesnih izdelkov.

Klavnica kupuje prašiče v Vojvodini po 145 dinarjev za kilogram žive teže, medtem ko je dogovorjena cena 88 dinarjev. Toda, če hočejo imeti svinjsko meso se morajo sprijazniti s to, skoraj za 70 odstotkov, višjo ceno. Več kot polovico mesnih in suhomesnatih izdelkov, ki jih izdeluje laška klavnica, prodajo po ceni, ki je nižja od odkupne cene prašičev.

Klavnica sicer kupuje in kolje tudi govedo in jagnjeta, kjer občutnega razkoraka med cenami ni. Ker pa predelava in prodaja svinjskega mesa obsega polovico proizvodnje, cenovni razkorak močno vpliva na dohodek in s tem tudi na izgubo.

Z večjim zakolom prašičev bi si pripisovali le še večjo

izgubo. Zato v klavnici resno razmišljajo o načinih, s katerimi bi vsaj delno lahko pokrili ta primanjkljaj. Delo v predelavi mesa so že maksimalno racionalizirali in tu rezerv ni več. Možnosti pa se kažejo pri razvijanju uslužnostnega klanja živine. Zgradili so tudi obrat za klanje kuncev iz domače reje, za letos predvidevajo za zakol tudi nekaj jagnjeti in starih ovac, ki jih redijo njihovi kooperanti. S tem bodo res le delno pokrili izpad dohodka. Že sedaj se bojijo naslednjega leta, ker se podobna situacija lahko ponovi pri nakupu mladih juncev. Že sedaj ponekod stane rejce kilogram žive teže pitancev od 360 dinarjev.

VVE

Odprt je nov center za obrambno usposabljanje

Ob Prvomajski ulici v krajevni skupnosti Ostrožno je predsednik celjske občinske skupščine Edi Stepišnik v četrtek popoldan slovesno odprl nov učni center za obrambno in samozaščitno usposabljanje. V njem se bodo urile oziroma usposabljevale enote teritorialne obrambe, civilne zaštite, narodne zaštite, izvensolska mladina, predavatelji SLO in drugi.

Center so v zelo kratkem času dveh mesecev uredili na prostoru, kjer je bilo prej opuščeno vojaško skladišče. Letos je dograjena samo prva faza v okviru katere so uredili sanitarije, prostore za poveljstvo in šotorišče. Nekako v naslednjih dveh, treh letih pa naj bi zgradili še strelišče za zračno puško, igrišče, poligone, in prostore za knjižnico, učni kabinet in filmoteko. Tako bi postopoma celotno obrambno in samozaščitno usposabljanje prenesli v center na Ostrožnem.

V novem centru bodo precej boljši pogoji za usposabljanje, tako da se bo povečala kvaliteta dela, zmanjšali pa se bodo stroški. V njem pa se trenutno že usposabljuje mladinci in mladinke, ki so se letos prostovoljno vključili v enote teritorialne obrambe.

S. ŠROT

TEKS
informativni tednik dela

Manjša prodaja Gradnje v Srbiji

Naložbe v gradbeništvu so omejene, prav tako tudi bančni krediti, zmanjšala se je kupna moč prebivalstva in ne nazadnje primanjkuje tudi reprodukcijskega materiala. Vse to se je odražalo tudi pri gospodarstvu v žalski Gradnji, kjer ugotavljajo, da se je prodaja v primerjavi z lanskimi tremi meseci v letošnjem enakem obdobju zmanjšala za petnajst odstotkov.

Celotni prihodek se je povečal za trinajst odstotkov, dohodek za devetnajst, čisti dohodek za šestnajst, poslovni sklad pa za štiri odstotke. Če pri tem upoštevamo tridesetodstotno inflacijsko stopnjo, potem je jasno, da so realni rezultati pod ravnino lanskega tromesečja. Nadpovprečna je bila rast osebnih dohodkov, ki so bili za skoraj tretjino večji kot v lanskih prvih treh mesecih. Pravijo pa, da jih bodo v naslednjih treh mesecih uskladili z rasto rezultatov poslovanja. Sicer pa v Gradnji ugotavljajo, da je bila manjša prodaja na domačem trgu v veliki meri tudi rezultat ne zadosti obdelanega tržišča v Srbiji. Pozitivno pa je to, da so stroški poslovanja naraščali počasneje kot prihodki, kar se je ugodno odrazilo v rasti dohodka.

Prihodki od izvoza so minimalni in predstavljajo le šest odstotkov. Edini izvoz je bil v Irak in to v vrednosti nekaj manj kot dva milijona dinarjev.

JANEZ VEDENIK

Novi Sipovi izdelki

Prispevek k proizvodnji hrane

Eno izmed Sipovih razvojnih izhodišč za naslednje srednjeročno obdobje je tudi mehaniziranje družbenega sektorja kmetijstva, ki je v tem trenutku odvisen predvsem od uvoza. Rezultati zastavljenih smernic se že kažejo.

V proizvodnji so končali nov rotacijski kosilnik, razvili pa so tudi novejši stroj s področja tehnologije spravila sena: rotacijski kosilnik z gnetilnikom, ki ima vrsto prednosti. Pomeni namreč prihranek na času in energiji, primeren je za delo tudi v slabem vremenu in boljše je kakovost pridobljene krme. Namen kosilnika je, da medtem ko krmo kosi, le-to tudi zgnete. Steblo rastlin je treba deformirati in jim poškodovati vrhno skorjo, tako da se steblo osuši enakomerno in hitreje in to skupaj s stebli rastlin. Kosilnik z gnetilnikom združuje v en prehod delovne operacije kosnje, gnetenja in trosenja. Krajsi pa je tudi čas sušenja. Ta stroj ni primeren le za družbeni sektor, pač pa tudi individualnim kmetijskim

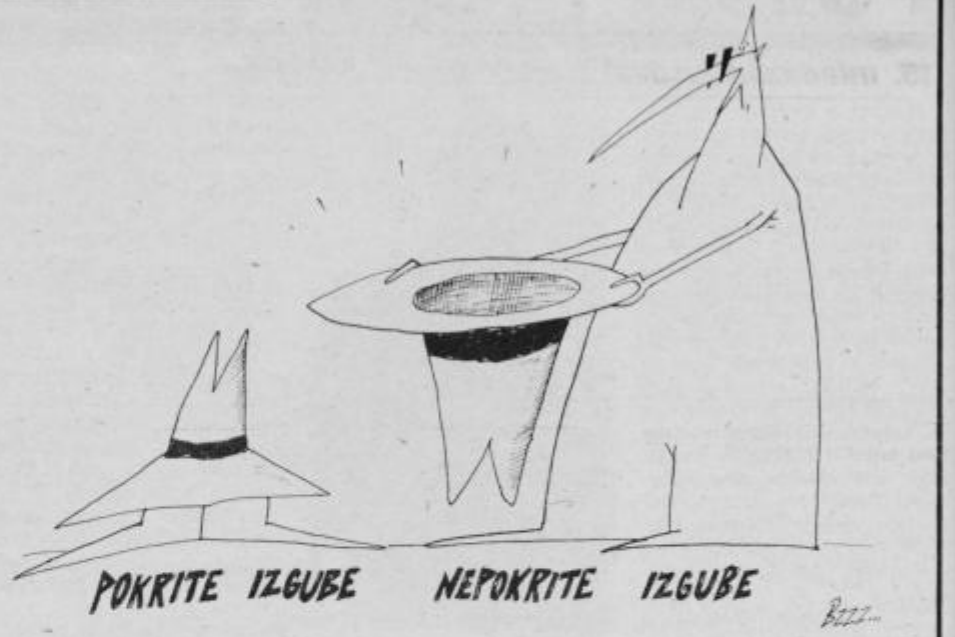
proizvajalcem.

Druga novost iz Sipa je velika nakladalno silažna prikolica, ki bo namenjena pobiranju, rezanju in prevozu travne silaže ter pobiranju in prevozu suhega in polsuhega sena. V družbenem sektorju kmetijstva vlada za ta stroj izredno zanimanje, z redno proizvodnjo pa bodo pričeli prihodnje leto. Slednjic velja omeniti še specialni rotacijski obračalnik, ki je namenjen priključitvi na hribovski traktor.

Vsi ti novi izdelki so rezultat Sipove razvojne službe. V tem času bodo pospešeno izvedli vsa testiranja. Novi, dohodkovno zanimivi izdelki bodo v veliki meri prispevali k proizvodnji čim več hrane tako doma kot tudi v svetu. JANEZ VEDENIK

ZRCALO

Riše Bori Zupančič

Iščemo več sodelovanja!

Jutri bodo v celjski dvorani Golovec zaprli vrata prvi razstavi, ki so jo imenovali »iščemo nadomestilo za uvoz«, na njej pa industrija predstavlja svoje proizvodne programe in izdelke z namenom, da k izdelavi in sodelovanju povabi drobno gospodarstvo in obrt. Okrog 20 razstavljalcev, industrijskih delovnih organizacij torej vabi k sodelovanju obrtnike.

Prezgodaj je ocenjevati učinke te nadvse pomembne in aktualne, v stabilizacijski čas naravnane razstave in hkrati sejemske prireditve, vendar že prvi odmevi nanjo kažejo, da se je zavod Golovec skupaj z medobčinsko gospodarsko zbornico v Celju lotil pra-

vega prijema.

»Vsako nadomestilo uvoza pomeni povečanje možnosti uvoza tistega neobhodno potrebnega, kar doma nimamo, še lep čas ne bomo imeli ali mogli narediti z domačim znanjem in rokami,« je bil jasen v svojem uvodnem nagovoru predsednik celjske gospodarske zbornice, Janez Lenasi.

Dejstvo je, da drobno gospodarstvo, skupaj z obrtjo, ki je v mnogih primerih dobro opremljeno in usposobljeno, zaradi nepovezanosti z industrijo, nima dovolj izkoriščenih svojih proizvodnih zmogljivosti. Prav tako je zaradi svoje inventivnosti že sposobno prevzemati zahtevnejše naloge zlasti za

proizvodnjo manjših razsežnosti. Toliko bolje, če je z njo mogoče nadomestiti uvoz.

To danes tudi na Celjskem dokazujejo mnoge praktične kooperacije velikih industrijskih delovnih organizacij z obrtjo in drobnim gospodarstvom, pa če pri tem omenimo samo traktorsko proizvodnjo v železarni Štore, ki nase veže že okrog 90 kooperantov. Obrtniki pa se dobro povezujejo z industrijo tudi drugod, na primer v velenjski in konjski občini, kjer prednjačita zreški Unior in velenjsko Gorenje. Od trgovskih sistemov pa kaže omeniti Ero iz T. Velenja in Kovinoteno, ki ima s svojim kooperantskim poslovnim centrom še sploh velike načrte.

Industrija, drobno gospodarstvo in obrt se torej iščejo. Upajmo, da se bodo tudi našli. MITJA UMNIK

Elkroj

INDUSTRIJSKA
PRODAJALNA NAZARJE
odprta od 8. do 19. ure
sobota od 8. do 12. ure

10

Ljubljanska banka
Splošna banka Celje

ZA OBRRTNIKE TUDI DOLGOROČNA POSOJILA

Danes nekaj misli in stavkov o pravilniku za odobravanje dolgoročnih posojil obrtnikom za osnovna in obratna sredstva. Ljubljanska banka Splošna banka Celje daje po tem pravilniku posojila za osnovna in obratna sredstva občanom, ki opravljajo dejavnost v skladu z obrtnim zakonom, seveda pa le tistemu obrtniku, ki z njo poslovno sodeluje.

In za kakšne namene so ta posojila?

- Za graditev, dograditev, rekonstrukcijo, adaptacijo in nakup poslovnih prostorov,
- za nakup domače opreme,
- za plačilo carine in stroškov uvoza pri nakupu uvožene opreme,
- za nakup rabljene opreme od gospodarskih organizacij,
- za inovacije.

Obrtnik, ki želi posojilo, mora vezati na določen rok lastna sredstva v višini 30% od odobrenega posojila, razen pri posojilih za inovacije. V ta namen sklene obrtnik z banko pogodbo o namenski vezavi sredstev.

Najkrajša doba vezave je tri leta, najdaljša pa je odvisna od namena posojila in znaša:

- za graditev, dograditev, rekonstrukcijo, adaptacijo in nakup poslovnih prostorov do 11 let,
- za nakup opreme, plačilo carine in obratna sredstva do 6 let.

Pri vsem tem ne kaže pozabiti, da je najvišji možni znesek posojila en milijon dinarjev.

Banka obračunava od vezanih sredstev obresti po 0% ali 1%-ni letni obrestni meri. Obrestna mera za posojilo je odvisna od dejavnosti investitorja, in sicer:

- 9% za deficitarne storitvene dejavnosti in za inovacije,
- 11% za dejavnost za prednostne namene,
- 12% za vse ostale dejavnosti ne glede na namen.

Obrtnik lahko dviga med pogodbeno določeno dobo vezave pripisane obresti. Če se odpove obrestim na vezana sredstva, je obrestna mera za posojilo:

- 8% za deficitarne storitvene namene,
- 10% za dejavnosti za prednostne namene,
- 11% za vse ostale dejavnosti ne glede na namen.

Razumljivo je, da mora obrtnik, če želi dobiti posojilo, predložiti več dokumentov, potrdil itd. Posojilo pa zavaruje s plačilom zavarovalne premije pri zavarovalni skupnosti ali s solidarnim jamstvom kreditno sposobnih porokov, lahko pa tudi z drugimi oblikami zavarovanja, ki pomenijo za banko zadostno jamstvo za plačilo dolga.

In še to: to je le nekaj najpomembnejših določil omenjenega pravilnika, vse podrobnosti o njem in drugih denarnih zadevah pa dobite v enotah Ljubljanske banke Splošne banke Celje.

Uspela predstavitev proizvodov obrnikov mozirske občine

Med prvimi si je razstavo ogledal Andrej Marinc

Čeprav ima mozirsko obrtno združenje nad 340 rednih in 75 popoldanskih obrtnikov, dosedaj v Goranje Savinjski dolini niso imeli proločnosti, da bi njihovo dejavnost predstavili tudi širši javnosti. To in pa pomen, ki ga ima takšna razstava za nadaljnji razvoj obrti sta vodila obrtnike, da so prejšnjo soboto odprli 1. obrtno razstavo v njihovi občini. Med prvimi, ki so si ogledali zanimiv prikaz ustvarjalnosti zasebnikov je bil tudi Andrej Marinc.

Ob slovesni otvoritvi so o pomenu razstave in drobnega gospodarstva v zasebnem sektorju spregovorili Lojze Plaznik, predsednik SO Mozirje, Franjo Verdnik, predsednik IO Zveze obrtnih združenj Slovenije ter Herman Remic, predsednik organizacijskega odbora 1. obrtne razstave.

Takšen prikaz stanja obrti je resnična priložnost, da tudi na tem pomembnem gospodarskem področju preidemo od besed k dejanjem, je poudaril Lojze Plaznik, saj je v občini še veliko neizkoriščenih možnosti pri razvoju deficitarnih storitvenih in tistih proizvodnih obrti, ki naj bi dopolnjevale programske usmeritve domače industrije in se tudi vključevale v izvoz.

Med razstavljenimi proizvodi, ki jih razstavlja 81 obrtnikov, je dosti novosti, predvsem pa takšnih izdelkov, ki dajo upati, da bodo oblike kooperantskega in drugega sodelovanja z združenim delom zaživele bolj kot do sedaj. Možnosti za po-

vezovanje je veliko, oprema in znanje obrtnikov še niso izkoriščene. Ob tem je tudi razvoj obrtniških programov neusmerjen in bolj kot na resnični dohodkovni povezanosti sloni na posredništvu.

Po poslovnih razgovorih, ki so jih v času razstave obrtniki organizirali z mozirski-

mi delovnimi organizacijami, je bilo tudi s strani združenega dela čuti več zanimanja za kooperantska sodelovanja, koliko vezi se bo staklo na osnovi teh razgovorov, pa bo znano šele ob koncu razstave.

RADO PANTELIC

Novo posojilo za proizvodnjo hrane

Člani izvršilnega odbora Ljubljanske banke Splošne banke Celje so na zadnji seji med drugim odobrili dve posojili. Premostitveno posojilo v znesku pet milijonov dinarjev delovni organizaciji Želazarne Štore za kritje lanske izgube v tovarni traktorjev, in posojilo SOZD Hmezd Kmetijski zadrugi Savinjska dolina v Žalcu v znesku 15,4 milijona dinarjev za kreditiranje kmetov - kooperantov v namenski proizvodnji mleka in mesa.

S tem posojilom je bil zaključen letošnji krog kreditiranja primarne kmetijske proizvodnje v zasebnem sektorju, se pravi kmetij, ki so zaščitene in proizvodno usmerjene. Celjska temeljna banka Ljubljanske banke je v zadnjih osmih letih namenila na to področje velika sredstva. Rezultati niso izostali. Predvsem pa je bil ta denar usmerjen v proizvod-

njo mleka in mesa. Prav tako je razumljivo, da so dobili višinski kmetje ta posojila pod ugodnejšimi pogoji kot tisti, ki imajo svoje parcele v nižinah. In še nekaj - banka se pri sleherni odobritvi posojila tudi zavaruje, da lahko izvaja sankcije, če kmetje ne odajajo predvidenih tržnih viškov tistemu, s katerim so sklenili pogodbo.

V zadnjem primeru bodo kreditna sredstva namenjena dvainštiridesetim kmečkim gospodarstvom.

Sicer so na seji izvršilnega odbora še ugotovili, da banka tudi v preteklem obdobju ni imela težav zaradi likvidnosti. V nadaljevanju je beseda tekla o novih prehodnih ukrepih na področju deviznega poslovanja. Pomemben je bil sprejem dopolnjenega pravilnika za odobravanje dolgoročnih posojil za osnovna in obratna sredstva obrtnikom.

M. BOŽIČ

Pevski prapor pozdravlja

15. mladinski festival z mednarodno udeležbo

Celje te dni ponovno gosti več tisoč mladih pevcev, nekaj sto dirigentov, glasbenih pedagogov in drugih strokovnjakov iz sedmih držav Evrope ter iz skoraj vseh republik in pokrajin Jugoslavije. Tako je ideja Jurčeta Vrežeta z njegovo pomočjo in pomočjo sodelavcev pre-

... Posebno obeležje letošnjemu poteku festivalskih prireditvev bo dajala tudi prisotnost naših gostov iz vlaka „Bratstva in enotnosti“, ki so nam v teh dneh prinesli v Celje Jugoslavijo v malem. Njihove trdno sklenjene vezi z našimi občani in mladino se bodo v dneh mladinskega pevskega festivala jeklenile tudi v zanosni pesmi mladih pevcev, v pesmi, katere raznolikost intonacij in akordov pevcev iz Trbovelj, Obrenovca, Skopja, Zrenjanina, Tetova, Zadra, Sremske Mitrovice in drugih naših mest, se bo zlija v sozvočje, v ubranost zvona, ki podira še tako okorele pregrade. ... iz otvoritvenega govora dr. Emila Rojca.

rasla v prireditve po kateri so se z gledovalci mnogi prireditelji tako doma kot tudi na tujem. Prav po zaslugi pevskega festivala v Celju je mladinska zborovska pesem prerasla in izbrisala državne meje in je postala nosilec pri-

MMPZ Kajuh prvič na festivalu

Mešani mladinski pevski zbor Kajuh iz Celja je nastal po dogovoru ravnateljev nekaterih družboslovnih šol v Celju potem, ko je bilo jasno, da gimnazijski zbor zaradi usmerjenega izobraževanja ne bo mogel več delovati v taki obliki kot prej. Tudi novi zbor je prevzel Edi Goršič in na fotografiji je posnetek z vaje tega zbora.

F. P.

jateljstva med narodi.

To potrjujejo številna gostovanja mladinskih zborov v drugih deželah, to potrjujejo obiski podobnih festivalov v drugih državah in ne nazadnje tudi izmenjava glasbene literature. Prav tu pa je celjski festival, s svoji-

mi spremljajočimi prireditvami, napravil veliko uslugo zborovodjem in glasbenim pedagogom. Na razstavih glasbene literature in posvetovanjih glasbenih pedagogov se je izkristaliziralo tisto kar s petjem ni bilo mogoče pokazati in povedati.

Mnogi skladatelji so prav na celjskem festivalu doživeli priznanje svojih skladb in letos bomo na otvoritvenem koncertu slišali nekatere pesmi v krstni izvedbi. To pa seveda daje letošnjemu srečanju mladih pevcev še posebno draž.

Če bomo na otvoritvenem koncertu poslušali nove skladbe, pa bomo v zaključnem koncertu, to je na mednarodnem srečanju pojoče mladine v Mestnem parku

Jurče Vreže: „Ko sem leta 1946 povedal nekaterim svojo zamisel, da bi skupaj zapelo okoli tisoč mladih pevcev, so mi vsi rekli, da je to nemogoče. Med temi je bil tudi Franče Marolt. Toda na prvem festivalu je skupaj ubrano zapelo kar tri tisoč mladih grl.“

prislunili narodni pesmi s katerimi se bodo predstavili zbori iz Avstrije, Bolgarije, ČSSR, Italije, Madžarske, Poljske, Zvezne republike Nemčije in seveda Jugoslavije. Na tem koncertu bo nastopilo, pod vodstvom Edija Goršiča, okoli 2000 mladih pevcev iz 30 zborov osnovnih šol Slovenije. To pa je tudi nadaljevanje tradicije iz leta 1946.

F. PUNGERČIČ

Organizacija festivala na amaterski osnovi

Vrsta ljubiteljev zborovskega petja je od samega začetka festivala žrtvovala velik del svojega prostega časa, da bi MPF postal to kar je danes. Na fotografiji so nekateri člani organizacijskega odbora, ki so pripravljali letošnji festival: Vid Marcen, prof. Egon Kunej, Jurče Vreže, Pavle Bukovac, Darko Maligoj, dr. Emil Rojca, Emil Lenarčič in Marjan Lebič.

Spored prireditev na XV. Mladinskem pevskem festivalu Celje 1983

ČETRTEK, 2. junija

- ob 17. uri v NARODNEM DOMU zvezno tekmovanje mladinskih zborov:

MPZ OŠ Edvard Kardelj Murska Sobota, MPZ Trbovlje, MPZ Dušana Jereba Slovenske Konjice, MPZ OŠ Josip Broz Tito Domžale, MPZ Vesna Zagorje ob Savi, MPZ OŠ Lackov odred Kamnica, MPZ OŠ I. celjske čete Celje.

- ob 19. uri v MUZEJU REVOLUCIJE otvoritev mednarodne razstave mladinske glasbene literature, udžbenikov in priložnikov za glasbeni pouk.

- ob 20. uri v NARODNEM DOMU slavnostni koncert in otvoritev festivala:

OPZ OŠ Fran Roš Celje, OPZ OŠ Josip Broz Tito Domžale, OPZ OŠ Anton Aškerc Titovo Velenje, MZ Maribor, DPZ Gimnazije Titovo Velenje, MMZ Kajuh Celje.

PETEK, 3. junija

- ob 11. uri v NARODNEM DOMU zvezno tekmovanje mladinskih zborov:

MPZ Zmajevi slavuji Obrenovac, MPZ OŠ Gornja Radgona, MPZ Lale Tetovo, MPZ OŠ 2. oktobar Zrenjanin, MPZ Glasbene matice Trst, MPZ Razvigoče Skopje.

- ob 15. uri v NARODNEM DOMU zvezno tekmovanje mladinskih zborov:

DPZ srednje šole Franc Miklošič Ljutomer, DPZ doma omladine 1. novembra Sremska Mitrovica, DPZ Srednje družboslovne šole Ptuj, DPZ Menada Tetovo, DPZ SC Juraj Baraković Zadar, DPZ „Obrenočačke devoyke“ Obrenovac, DPZ Gimnazije Titovo Velenje.

- ob 17. uri v NARODNEM DOMU zvezno tekmovanje mladinskih zborov:

MMZ Gimnazije Miloš Zidanšek Maribor, MMZ Zvezna gi-

mnazija za Slovence Celovec, MMZ Muzičke šole Bihač, MMZ Srednje pedagoške in narav. matem. šole Koper, MMZ Glasbene matice Trst, MMZ OKUD „Koča Kolarov“ Zrenjanin.

- ob 20. uri v NARODNEM DOMU mednarodni koncert inozemskih zborov:

DPZ Braunschweiger Jugendchor, Braunschweig ZRN, DPZ Studium, Wychowania Przedzskolnego, Ostrow Poljska, MMZ Madach Imre Gimnazium enekkara Budapest, Madžarska.

SOBOTA, 4. junija

- ob 15. uri v NARODNEM DOMU mednarodno tekmovanje: DPZ „Aureliani di Roma“ Roma, Italija, DPZ Braunschweiger Jugendchor Braunschweig ZRN, DPZ „Studium“ Ostrow Poljska, DPZ „Mladost“ Levoča ČSSR, DPZ „25. maj“ Skopje Jugoslavija.

- ob 17. uri v NARODNEM DOMU mednarodno tekmovanje:

MPZ „Zorka Šabac“ Jugoslavija, MPZ RTV Ljubljana Jugoslavija, MPZ „Prof. Georgi Dimitrov“ Jambol Bolgarija, MMZ Rein Avstrija, MMZ „Kajuh“ Celje Jugoslavija, MMZ Madach Imre Gimnazium enekkara, Budapest Madžarska, MMZ OKUD „Koča Kolarov“ Zrenjanin Jugoslavija.

- ob 20. uri v NARODNEM DOMU mednarodni koncert inozemskih zborov:

MPZ „Prof. Georgi Dimitrov“ Jambol Bolgarija, DPZ Aureliani di Roma Roma Italija, DPZ Mladost Levoča ČSSR.

NEDELJA, 5. junija

- ob 11. uri v MESTNEM PARKU mednarodno srečanje pojoče mladine: Množični koncert združenih zborov (nastopa 30 zborov z okoli 2000 pevci). Revija inozemskih zborov - ljudske pesmi iz Avstrije, Bolgarije, ČSSR, Italije, Madžarske, Poljske in Zvezne republike Nemčije.

TEDNIKOV INTERVJU

Ni zadrege s pevci, temveč s kadri

Množičen nastop pevskih zborov na mladinskem pevskem festivalu v Celju daje celotni prireditvi še bolj svečano obeležje in pomeni nadaljevanje tradicije, ki jo je začel že leta 1946 Jurče Vreže. Za dirigenta, ki vodi okoli 2000 pevcev je to posebna čast in tudi preizkušnja njegovih sposobnosti. Letos bo temu zboru, ki je sestavljen iz 30 zborov osnovnih šol iz skoraj vse Slovenije, dirigiral Edi Goršič. Zaradi tega smo mu v tednikovem intervjuju zastavili nekaj vprašanj, čeprav je njegovo ime tesno povezano s festivalom tudi po drugi strani. Kot direktor Zavoda za kulturne prireditve je odgovoren za čimboljšo koordinacijo pri izvedbi festivala, razen tega pa bo z novoustanovljenim Mladinskim zborom Kajuh, ki je nekak naslednik gimnazijskega zbora, nastopil v mednarodnem tekmovanju na letošnjem festivalu.

N.T.: Dirigitirati zboru na zaključnem koncertu tako pomembne prireditve kot je mladinski pevski festival v Celju je nedvomno veliko priznanje za zborovodjo. Kakšna je pravzaprav naloga dirigenta pri tem?

E. Goršič: „Nastop združenih zborov v mestnem parku je izredno zahtevna naloga za dirigenta, saj mora zagotoviti, da se vsi zbori naučijo enotno interpretacijo in da se dobro pripravijo. Poskrbeti mora, da je taka množica pevcev zbrana in disciplinirana, to pa seveda zahteva dovršen nastop dirigenta.“

N.T.: Kateri zbori lahko nastopijo na tem množičnem koncertu in kakšen je njihov odnos do tega nastopa?

E. Goršič: „Včasih so na teh koncertih nastopili zbori iz celjske regije. Zdaj pa lahko nastopijo tisti zbori, ki so na občinskih revijah pokazali največ in ki so želeli nastopiti na tem koncertu. Letos se je prijaviло za ta nastop kar 40 mladinskih zborov iz vse Slovenije razen Gorenjske in Primorske. Vse te zborne sem obiskal in jih seznanil z mojo interpretacijo ter istočasno preverjal njihovo znanje. Moram reči, da sem največkrat naletel na dober odziv in prizadevnost. Večina teh zborov živi za to, da pridejo na celjski festival in le redki so bili tisti, ki sem jih moral zaradi nekvalitetnega petja odkloniti. Žal je bilo med njimi tudi nekaj primerov iz Celja. Sicer pa so se letos celjski zbori nasploh slabše odzvali pozivu za nastop na množičnem koncertu. Tako na primer ne bodo na tem množičnem nastopu sodelovali zbori osnovnih šol Frana Roša, Hudinje in Slavka Šlandra. Tudi zbor Osnovne šole I. Celjske čete ne bo nastopil na tem koncertu. Toda ta zbor bo tekmoval v zveznem merilu in ker imajo riavo dirigentko bi verjetno še ta nastop bil prevelik napor zanje.“

N.T.: Na lanskoletni reviji mladinskih zborov v Zagorju se nobeden izmed celjskih zborov ni neposredno uvrstil na letošnji festival. Ali to pomeni, da je celjsko mladinsko zborovsko petje v krizi in če je, zakaj?

E. Goršič: „Če upoštevam kar sem rekel malo prej in to, da se nobeden zbor ni direktno uvrstil v Zagorju na letošnji festival ter če to vse sku-

paj primerjam s prejšnjimi leti, ko smo imeli na festivalu tudi po dva osnovnošolska zbora, sem mnenja, da je mladinsko zborovsko petje v nekakšni krizi. Vendar to ni kriza ali nezanimanje mladih za petje. Mislim, da je celjsko zborovsko petje bolj v kadrovski krizi in pa, da ni primernih pogojev za razvoj tega petja. Pri tem mislim na urnike, na prostore in na prizadevnost in razumevanje celega učiteljskega zbora, ki dela na posameznih šolah. Če zborovodja nima opore pri zboru ne more sam narediti prav ničesar. Pa naj je dober ali slab.“

N.T.: Dosedaj je bilo govora samo o osnovnošolskem zborovskem petju. Kako pa je s srednješolskimi zbori?

E. Goršič: „Z novim usmerjenim izobraževanjem so se sicer odprle tudi možnosti za kulturno dejavnost. Toda te možnosti so zgolj na papirju. Dijaki teh šol so namreč izredno obremenjeni z učnim programom in imajo na voljo za vse krožke samo dve učni uri. To pomeni, da lahko dijaki sodelujejo samo v enem krožku, prikrasani pa so za druge aktivnosti. Na primer tisti, ki se je odločil za sodelovanje pri pevskem zboru, ne more sodelovati kje drugje in obratno. Razen tega so šole sedaj bolj ozko usmerjene kar pomeni tudi manjšo izbiro glasov. Če vzamemo kot primer novo srednje družboslovno šolo ali po starem gimnaziju, sta prva dva letnika izrazito feminizirana. Zaradi tega ni več pogojev za nadaljevanje takega mešanega zbora gimnazije, kot smo ga bili vajeni doslej. S tem pa je obstajala nevarnost, da bi se prekinila tradicija tega zbora, ki je deloval od leta 1946, ko ga je ustanovil prof. Egon Kunej.“

No, ravnatelji nekaterih srednjih šol so le videli potrebo po takem zboru ter združili pevske sile iz medicinske, pedagoške, ekonomske šole ter gimnazije in drugih sorodnih šol in tako je nastal nov Mladinski mešani pevski zbor Kajuh. Jedro tega zbora pa še vedno sestavljajo dijaki -stare gimnazije-. Tudi pri delu s tem zborom smo naleteli na precejšnje težave pri usklajevanju z urniki, prostorom in podobnim. Kljub vsemu menim, da bo ta zbor dobro zastopal celjsko zborovsko petje na festivalu. S tem pa ne mislim, da se da tako delati tudi v bodoče.“

Omeniti moram še pevski zbor Tehnik, ki dela na Srednjeletnični šoli v Celju, ki pa je številčno tako velika, da lahko sama skrbi za nov pevski podmladek.“

FRANČEK PUNGERČIČ

Udarniško delo ni, kot je bilo včasih

V Lažišah bi radi asfaltirali cesto, napeljali telefon, uredili pokopališče...

Razen lepe pokrajine je bilo dano krajanom Lažiš in okoliških vasi le malo darov. Kar imajo, so naredili s trdim delom in z veliko lastnega denarja. Za prve kilometre asfaltirane ceste že lahko to rečemo, držalo pa bo tudi za naprej, pri nadaljnjem asfaltiranju ceste, napeljavi telefonskega omrežja in ureditvi pokopališča. Pri vseh teh delih je našel svoje mesto in vlogo tudi pododbor krajevne organizacije SZDL v Rimskih toplicah, ki skupno z Lažišami združuje šest vasi in njihovih vaških odborov.

Asfaltiranje ceste je za te kraje velika in pomembna, pa tudi težka naloga. Že pred dvema letoma so prvi kilometer asfaltirali. S samoprišpevkom so krajanom združevali po 2,5 odstotka od osebnih dohodkov. To je za tukajšnje delavce, ki imajo že

tako dolgo pot do svojih delovnih mest in ne visokih osebnih dohodkov, veliko. Tudi udarniško delo po službi in poleg številnih domačih kmečkih del, ni lahka stvar. Cesto pa rabijo. Zato so se tudi zmenili, da bodo zbrali še vsak po 15.000 dinarjev. Da bodo lahko potegnili kilometer asfalta skozi vas Lože, bo treba zbrati 800.000 dinarjev, koliko pa bo treba še za naprej, še ne vedo.

Slaba cestna povezava, oddaljenost od Rimskih toplic in še bolj od Laškega, kar vpije po telefonu. Obeti zanj so. Ko bo na telefonski centrali več priključkov, bi radi Lažišani dobili tri. Upajo, da bodo lahko zbrali dovolj denarja.

Tudi pokopališče bo treba urediti. Podira se že obzidje, mrliske vežice nima. Še dobro, da so vsaj vodo napelja-

Mitevž Deželak

li, takrat, ko so jo v šolo. Z udarniškim delom, seveda. Sicer pa z vodo in elektriko tod ni težav. No, vsaj s pitno

vodo ne. Druge je še preveč. Pravijo, da bi tudi kmetijska zemljiška skupnost lahko tu kaj naredila. Vsaj s sredstvi, ki se zbirajo od spremembe namembnosti zemljišč. Pri nas so plazovi, potrebno je odvodnjavanje. Namesto da bi odvodnjavanje uredili, čakamo, da potegne plaz, -je potožil predsednik pododbora SZDL Mitevž Deželak.

Dolga leta so Lažiše, tako kot okoliške vasi, ohranjale staro, nekdanjo podobo. Sedaj pa je, kot da so se krajanje zbudili iz zimskega sna. Kraji se hitro spreminjajo pod pridnimi rokami, le mladi pomnenju starejših niso kaj prida vneti za prostovoljno delo. MILENA B. POKLIČ

STOP

Če je dela dovolj in rok premalo...

Obrat v Bistrici ob Sotli je še vedno neizpolnjena obljuba

Šest let je minilo, odkar so v Bistrici ob Sotli položili temeljni kamen za objubljeni naložbo. Zgrajen naj bi bil novi prostor, v katerem bi tekla proizvodnja polizdelkov za hladilno tehniko in termostatov v okviru temeljne organizacije Kondenzatorji Rogatec velenjskega Gorenja. Danes je ta temeljni kamen preraščen s travo in osatom, neizpolnjena obljuba pa z grenkobo pelina.

Prebivalci Bistrice ob Sotli so od novega obrata veliko pričakovali, zlasti so pri tem videli možnosti za zaposlovanje, saj drugih v tem kraju skorajda ni. Najmanj dvajset let so stara ta prizadevanja občanov, objubljenih dve sto delovnih mest pa se je skrčilo na dvajset zaposlenih delavcev obrata v Bistrici ob Sotli. Sredstva, ki so bila nekoč vložena za odkup zemljišča, na katerem naj bi zrasel nov obrat Gorenja oziroma temeljne organizacije Kondenzatorji Rogatec, pa ves ta čas razjeda zob neutrudne inflacije.

Obrat temeljne organizacije

Kondenzatorji Rogatec v Bistrici ob Sotli je bil ustanovljen februarja lani. Sprva je bilo v njem zaposlenih 15 delavcev, do danes se je to število dvignilo na 20, srednjo leto pa je planirano povečanje zaposlenih za sedem delavcev, kar pa je še vedno daleč do objubljenih številke 200.

Delavci v obratu v Bistrici ob Sotli pravijo, da imajo dela dovolj, celo preveč za sedanjih štirideset rok. Zaradi dobre oskrbe s surovinami in reprodukcijskim materialom proizvodnja teče nemoteno, vzporedno pa tečejo prizadevanja za domačo proizvodnjo termostatov, kar bi znatno pripomoglo k zmanjšanju uvoza v temeljni organizaciji Kondenzatorji Rogatec. Glede na sedanji obseg dela bi bilo smotno uvesti dvoizmensko delo, seveda ob večjem številu zaposlenih. Sedanja proizvodnja se odvija v prostorih stare in dotrajane šole v središču Bistrice ob Sotli.

Plan proizvodnje v prvih treh mesecih ni bil dosežen zaradi dela, ki ga je preveč za

dvajset delavcev. In ker je v Bistrici ob Sotli veliko ljudi, ki čakajo na zaposlitev, zlasti izšolane mladine, je vprašanje o objubljeni investiciji na mestu. Občani se namreč ne menijo dosti za težave velenjskega Gorenja. Zelo dobro se na-

mreč še spominjajo lepo zvenecih besed in obljub izpred šestih let, ko jim je temeljni kamen mnogo obetal. Tri leta so se brigali zanj, danes pa so obupani. In to ni edini pozabljeni temeljni kamen v Bistrici ob Sotli! MARJELA AGREZ

20 let prve generacije TŠC

Pred dnevi se je v Celju zbrala prva generacija dijakov Tehniške šole na srečanju ob dvajsetletnici zaključnih izpitov. Prišli so iz vse Slovenije, pa tudi iz drugih republik, mnogi pa se žal srečanja niso mogli udeležiti.

Prvi maturantje Tehniške šole, strojne in gradbene smeri, so si skupaj z nekaterimi svojih bivših predavateljev ogledali sodobno in dobro opremljeno Tehniško šolo, direktor šole, tovariš Geršak, pa jim je predstavil napredek šole v minulih dvajsetih letih. BRANE PIANO

Vlado Rančigaj

Vlado Rančigaj je predsednik Turističnega društva na Vranskem. Če kadar koli govorimo o dejavnosti tega društva, potem nikakor ne gre brez omenjanja prizadevnega in hkrati iznajdljivega Vlada, za katerega je značilno, da je poln idej, ki po navadi padejo na rodovitna tla. Ob takšnih ugovorih Vlado zamahne z roko ter pripomni, da bi brez dela in pomoči mno-

gih drugih, ki žive na Vranskem, ne bi bilo ničesar.

Vlado Rančigaj je bil pobudnik za to, da so se na Vranskem pričele kmečke igre, iz katerih se je potem razvilo vsakoletno srečanje mladih združnikov iz vse Slovenije in zamejstva. Vladova je bila pobuda za ureditev gradu Podgrad ter kmečkega muzeja v njem in njegove so bile ideje o kmečki tomboli ter o nekakšnem festivalu evergreenov, ki naj bi se začel

letos. Seveda pa je od ideje do uresničitve dolga pot in Vlado rad priznava, da brez tesnega sodelovanja z Ivom Dernačem, Francem Izlakarjem, Brišnikom in desetino drugih ne bi šlo.

Poslušam ga, ko govori o načrtih, ki jih še imajo turistični delavci na Vranskem. V nekakšnem zanosu je, ko razpreda svoje misli in tako ni naključje, če je Vlado razpet

OBRAZI

med službo v Gorenju ter delom v turističnem društvu in še kje drugod. Pripoveduje mi o kopališču na Vranskem, ki bo letos dobilo povsem novo podobo. Gorenje iz Velenja o namreč skupaj s svojimi partnerji opremilo bazen s solarnimi kolektorji na 420 kvadratnih metrih podzemne površine. To pomeni, da bo voda topla v vsakem vremenu. V naslednjih dneh bodo izvedli montažo, medtem ko so z gradbenimi deli že pričeli. Preurejeno kopališče s toplo vodo bo odprto že v začetku tega meseca. To bo prav gotovo velika pridobitev, saj je bila voda na Vranskem doslej ledeno hladna.

Ure in ure bi lahko poslušal Vlada, ko pripoveduje o načrtih turizma v tem lepem kraju. Vedno pa je zaključek enak. Nikdar namreč še ni pozabil povedati, da so uspehi mogoči le ob prizadevanem delu velikega števila Vrančanov.

JANEZ VEDENIK

Dva odseka cest v Braslovčah

Proslavili bodo krajevni praznik

Krajanje Braslovč praznujejo svoj praznik vsako leto 14. junija, v spomin na leto 1942, ko je okupator ustrelil prve talce iz Braslovč v Mariboru in v spomin na prihod štajerskih partizanov na Dobrovlje.

skupnosti in družbenopolitičnih organizacij. Ostale prireditve, ki jih ne bo malo, bodo na sporedu od 4. do 12. junija. Sportniki pripravljajo strelsko, odbojkarstvo tekmovalje ter smučarske skoke na skakalnici, pre-

vlečeni s plastiko, Dramska skupina se bo predstavila z igro Matura v režiji Anice Brišnik, KO ZB NOV pa bo na pokopališču v Braslovčah odkrila spominsko ploščo desetim padlim partizanom. TONE TAVČAR

Po besedah predsednika sveta KS Braslovč Ivana Faleta, so se na letošnje praznovanje pričeli pripravljati zelo zgodaj. To pa predvsem zato, da bi dokončali dva odseka cest in jih tudi asfaltirali. Gre za 1300 m ceste v južnem Podvrhu in za 800 m ceste v zaselku Rakovlje. Dela v zadnjih dneh pred praznovanjem potekajo z vso vnamo. Poleg precejšnjih zemeljskih del na cesti v južni Podvrh so morali položiti betonske cevi za odvod vode, oba odseka pa bodo tudi asfaltirali. Vsa dela bodo stala okrog 3 milijone din, večji del sredstev pa je iz krajevnega samoprišpevka. Otvoritev obeh cestnih odsekov bo 12. junija ob 11. uri, uro pred tem pa bo slavnostna seja skupščine krajevne

Med gradnjo ceste v južni Podvrh

IZ ŽIVLJENJA IN DELA DELAVCEV ZAPOSLENIH PRI SAMOSTOJNIH OBRTHNIKIH V OBČINAH REGIJSKEGA SKLADA ZA DOPOLNILNO IZOBRAŽEVANJE

Delovanje sklada za izobraževanje delavcev zaposlenih na področju samostojnega osebnega dela vse obsežnejše in skladnejše

Predsedstvo skupščine regijskega sklada za izobraževanje delavcev, zaposlenih pri samostojnih obrtnikih občin Celje, Mozirje, Šentjur, Šmarje pri Jelsah, Titovo Velenje in Zalec, je skupno s komisijo za usmerjeno strokovno izobraževanje in komisijo za družbenopolitično in splošno kulturno dejavnost usklajevalo in sprejelo usmeritve dopolnilnega izobraževanja delavcev.

V planu dejavnosti so predvsem upoštevali predloge osnovnih organizacij sindikata, obrtnih združenj in posameznikov, ki za potrebe razvoja obrtništva in lastnega izpopolnjevanja žele strokovno izpopolnjevanje v obliki strokovnih ekskurzij izobraževanja ob delu. Načrtovani sta dve večji strokovni ekskurziji z ogledom Jugoplastike Split in pomnikov NOV na otoku Visu ter ogled večje steklarne v Skopju, skopskih znamenitosti in razvoja po katastrofalnem potresu.

Načrtujejo tudi večje srečanje delavcev v Mozirju, več specializiranih strokovnih ekskurzij po strokah, med katerimi si bodo delavci avtomehanične stroke ogledali tovarno avtomobilov TAS v Sarajevu, lesarji MEBLO v Novi Gorici, kovinarji tovarno UNIOR Zreče, gostinski delavci sodelovali na gostinsko turističnem srečanju v Portorožu, čevljarji, tapetniki in ortopedi bodo obiskali PEKO Tržič, frizerski delavci se bodo udeležili tekmovanja frizerjev v Zagrebu, obiskali pa bodo tudi specializirane sejme drobnega gospodarstva v Celju, Kranju in drugod.

Kulturno dejavnost bo sklad podprl z ogledom predstave v Cankarjevem domu v Ljubljani, delavcem vseh občin pa bodo dane tudi možnosti ogleda opere ERO Z ONEGA SVETA, koncerta slovenskega OKTETA in množične glasbene prireditve

POJO NAJ LJUDJE, katerih gostovanje bo v letnem gledališču v GRIZAH pri Zalcu. Družbenopolitično izobraževanje s povdankom na novelirani kolektivni pogodbi in samoupravnih aktih sklada bo v sklopu strokovnih ekskurzij.

Predsedstvo skupščine sklada je sklenilo, da je osnova za udeležbo delavcev na teh strokovno - kulturnih akcijah predvsem višina zbranih sredstev posameznih občin in le-ta so tudi podlaga za število udeležencev. Sklad je predvideval, da se bo lahko vseh navedenih dejavnosti udeležilo več kot 1341 delavcev od 2594 trenutno zaposlenih v vseh občinah regijskega sklada.

Poseben povdarek je dan osnovnim organizacijam sindikata in obrtnim združenjem, ki so v osnovi zadolženi za kadrovanje delavcev za udeležbo navedenih dejavnosti. Sklad bo pravočasno objavil razpise, delavci zainteresirani pa se bodo prijavljali na sedežih svojih osnovnih organizacij. Zaradi dobrega gospodarjenja je sklad predvidel tudi lastne prispevke delavcev v primeri višini, ki bodo predvsem delavce obvezovali k redni udeležbi. Predsedstvo sklada je prepričano, da bodo delavci v pestri paleti strokovnih ekskurzij in kulturne aktivnosti našli svoje mesto in se prijavljali predvsem za področja, ki jim bodo dala mnogo strokovne izobrazbe in spoznavanj specifičnosti svoje stroke.

Predsedstvo skupščine sklada in komisija za usmerjeno strokovno izobraževanje sta še posebej povdarek namenila izobraževanju ob delu. V planu so bile upoštevane vse znane potrebe, ki so bile izražene s strani obrtnih združenj in osnovnih organizacij sindikata ter posameznikov. Vsakemu delavcu, ki se želi izobraževati so pri skladu široko odprta vrata, upoštevati pa je treba predvsem dejstvo, da bodo v prvi vrsti upo-

štebane predvsem potrebe po izobraževanju delavcev, ki se bodo odločali za potrebe deficitarnih poklicev in pri tem upoštevale potrebe za razvoj obratovalnic zasebnih obrtnikov. Delavci in obrtniki javljajo svoje potrebe po izobraževanju obrtnim združenjem in osnovnim organizacijam sindikata, potem pa bo sklad vsklajeval možnosti in pogoje strokovnega izobraževanja.

Trenutno je v planu načrtovano obvezno izobraževanje varstva pri delu za 1000 delavcev, za 4 vodovodne KV oz. VK instalaterje, pet VK avtoelektričarjev, osem VK avtomehaničarjev, deset VK ključavničarjev, tri pečarje, 10 KV čevljarjev, tri KV kovače, tri mehanike koles, tri varilce, strojnega gradbenega mehanika, kleparja, dveh mizarjev, dveh minerjev za kamnolome in štiri tesarje. Trinajst jih ima možnost opraviti tečaj za mentorje delovne prakse in pripravništva učencem usmerjenega izobraževanja. Sklad bo zainteresirane o možnostih še osebno obvestil, zainteresirani pa vložijo na komisijo pri skladu pismene vloge-prošnje, mnenje obrtnika ter kopijo sklenjene delovne pogodbe. V kolikor bo izobraževanje v posebnem interesu obrtnika in usklajeno z razvojem obratovalnice, se bo vpisal doatek k delovni pogodbi, ki bo delavcu kot tudi obrtniku zagotavljal vse pravice in navajal vse dolžnosti, ki izhajajo iz kolektivne pogodbe (plačilo šolnine, plačani prosti dnevi za izpite in refundacije obrtnikom in podobno). Sklad poziva delavce, ki ne obvladajo slovenskega jezika, naj se le-ti zgledajo pri občinski izobraževalni skupnosti in prijavi za tečaj. Če pri teh ne bi bilo razpoložljivih sredstev, bo stroške tečaja pokrtil sklad. Vse informacije lahko dobite na sedežu sklada v Zalcu, Levstikova 2, pismeno ali po telefonu 710-886 pri Emilu Jančarju.

Delovni čas in uradne ure strokovne službe sklada

Vse več je očitkov, da je zelo težko (predvsem za delavce oddaljnejših ob-

čin) vzpostaviti neposredne stike s strokovno službo sklada, oziroma vzpostaviti stik po telefonu ali osebno s sekretarjem sklada.

Želimo povdariti, da bi se marsikatera zadeva morala reševati v matični občini in pravi naslov je seveda sedež osnovne organizacije sindikata ali občinski svet kot tudi obrtno združenje v občini. OOS in OZ sta posredna povezovalca delavcev in obrtnikov s sedežem sklada. Da bi bili stiki še pristnejši in direktnejši, objavljamo delovni čas in uradne ure ter celovit naslov kot tudi telefonsko številko.

Delovni čas sekretarja sklada je:

- vsak dan (razen sobot in nedelj) od 07,00 do 15,00 ure;

- ob sredah od 07,00 do 17,00 ure;
Uradne ure sekretarja so:

- ponedeljek, sreda in petek od 10,00 ure do 12,00 ure;

- sreda popoldan od 14,00 do 16,00 ure.

Naslov sklada je:

Sklad za izobraževanje delavcev na področju samostojnega osebnega dela v celjski regiji s sedežem v Zalcu 63310 Zalec, Levstikova 2 (stavba obrtnega združenja Zalec) Telefon: 710-886 (v primeru zavzetosti telefona ali nujne odsotnosti sekretarja Emila Jančarja dobite informacije po telefonu 710-655 obrtno združenje).

Uradne ure veljajo tudi za osnovno organizacijo sindikata delavcev zaposlenih pri samostojnih obrtnikih občine Zalec, tudi telefon.

KOFIL FILTER

filter za čiščenje zraka
uporablja se za odpraševanje
v vseh vrstah industrije

KONUS

Konus
Slovenske Konjice

ANGELOS BAŠ

43

SAVINJSKI SPLAVARJI

od začetka 20. stoletja do 1941

Za krst je sporočeno besedilo: »Zdaj, ko si prvič pripeljal na Roglico, te krstim v imenu savinjskih splavarjev« kakor tudi besedilo: »Krstim te v imenu flosarskega patrona sv. Miklavža za pravega flosarja«. Boter ali botra sta obdarila krščenega splavarja z denarjem, največkrat do 100 dinarjev, izjemo pa tudi več, medtem ko so drugi splavarji dobili peti.

Nekoliko drugačen je bil splavarski krst na Rugvici ob začetku dobe med svetovni vojnami (prej, ko še ni bil skorajda izključno le priložnost za veseljačenje. To je razvidno iz besedila za krst, kakor je bilo pred časom rekonstruirano na podlagi izpovedi splavarjev, ki so takšen krst doživeli. Besedilo se je tedaj glasilo: »Vsem zbranim pa skušanim flosarjem! Med nas se je spet vrnil zelenec, ki bi bil rad naše glihe in pa nam podoben. Zdaj pa naj tule kleče in pa no bivši zelenec za mano ponavlja tetele besede: Jaz ... obljubljam vsem zbranim in pa nezbranim flosarjem, da bom kakor svoje oko ahtal vse flosarske tajnosti. Obljubljam tudi, da bom spoštoval njihove befele in pa zapovedi, pa da se ne bom nikoli pritoževal čez njih obnašanje, delo in pa košto. V vsem jim bom skušal biti čim bolj podoben, naj bo v slabem ali pa dobrem. Pomujal se bom, da se bom hitro naučil vse, kar mora dober flosar znati in pa vedeti. V tiskah in pa težavah bom pomagal

drugim flosarjem. Tak naj bo! Sprejemam ta krst v imenu svetega Miklavža, ki je patron vseh flosarjev, pa v imenu vseh živih in mrtvih svetnikov in svetnikov, apostolov, marternikov in pa kar je še podobnega. Amen.»

Krst dravskih splavarjev v Dubravi pri Kotoribi, kjer je odšel del posadke domov, poznamo iz leposlovja, kakor je upodobljen za trideseta leta. »Slednjič so se vrata odprla na stečaj in Vitušnikov je pripeljal na samokolnici dolgega Irga, oblečenega v bela duhovniška oblačila. Ob njem se je pokazal Tomaž, napravljen kot ministrant ... v desni roki je nosil zvonček in zvonil, v levi na pladnju četrt vode in četrt vina. Na drugi strani je stopal Strgar, prav tako napravljen kot Tomaž, nesoč veliko črno knjigo. Zavladala je tišina. Vitušnikov se je ustavil sredi (gostilniške) sobe, Irga se je svečano dvignil iz samokolnice ... se vzravnaval, da se je s svojim črnim pokrivalom, podobnim baretu, skoraj dotaknil luči, in začel nagovor, potem pa nadaljeval: »Tudi danes imamo med nami pravega pogana. Prav zaradi njega smo dvakrat naselili. Moramo ga krstiti in posvetiti, da ne bo še večjih nesreč«. Sledila so šaljiva vprašanja novincu. Za konec je Irga vprašal »Zbeganega Tinča, ali hoče biti krščen z vodo ali z vinom?«. »Z vinom!« je zaklical Tinč in upanju, da bo vsaj zdaj odgovoril prav. Res, uganil je. Če bi bil rekel z vodo, bi bil dobil

za vrat škap vode ... tako pa mu je Irga ponudil četrt vina in zaključil slovesno: »Tinč Petrun, sin Pepa Petruna, vnuk Franca Petruna, krščujem te v imenu splavarskega lemeza za splavarja na ime Štefan na Štefana! Tomaž je pomignil Tinču, da lahko vstane, ker je že krščen«, on in njegov boter pa sta na to morala plačati vsak po štiri litre vina. »Potem je Irga vzel iz Strgarjevih rok »krstno knjigo« in vpisal dan krsta«, krščen splavar in njegov boter pa sta se vanjo podpisala. Krst je sklenil krajši govor »duhovnika«.

Krst savinjskih splavarjev na Rugvici in krst dravskih splavarjev v Dubravi sta si bila torej precej podobna. Oba sta bila v hrvaških krajih, obakrat je opravil novinec krst »duhovnik«, obakrat so bila na vrsti najprej šaljiva vprašanja ali nasveti, obakrat so krščenca polivali in obakrat se je izvajal krst po določenih obrazcih. A na ozemlju nekdanjega Ogrskega je znan še en splavarski krst te vrste. Na avstrijskih donavskih splavih, ki so vozili v Budimpešto, je bila do zadnjega šega, da so splavarja, ki

je prvič vozil na tej poti, krstili, in sicer pred Budimpešto. Eden izmed splavarjev je kot župnik polil novince ob vseh mogočih šaljivih slovesnostih z vodo ali vinom, potlej pa sta novinec in njegov boter dala za vino.

Navedeni splavarski krsti so si bili med seboj tolikanj podobni, da ni mogoče, da ne bi bili enotnega izvira. Z drugimi besedami: iz najstarejšega od teh treh krstov izvira druga dva. Kateri pa je najstarejši? Vsi trije so bili na nekdanjem ogrskem ozemlju. Tja so, kot vemo, začeli savinjski splavarji voziti najprej v drugi četrtini 18. stoletja (tako je bilo glede obsežnejšega izvoza tudi pri dravskih splavarjih): predtem je bila ta dejavnost v zgornji Savinjski dolini in Zadretju tudi preskromna, da bi bila izoblikovala tehtnejše delovne šege. Za avstrijske donavske splave, ki so vozili v Budimpešto, ne vemo natančno, kdaj so pričeli voziti v to mesto, vsekakor pa po osvoboditvi od Turkov 1686. A če ne bi bili kmalu po tem letu vozili po avstrijski in ogrski Donavi splavi, so vozile nedvomno ladje.

Mitroviški splav je pristal v Dubravčaku nad Siskom (trideseta leta)

37 let zapisana šoli in kulturi

Letos je za svoje delo dobila tudi priznanje Osvobodilne fronte

Franja Naraločnik je že četrto leto v zasluženem pokolu. 37 let je preživela z otroki, ki jim je z vso potrebno pozornostjo posredovala v šoli pa tudi izven nje znanje za lažje in boljše življenje. Rojena je bila v Solčavi, kjer je tudi obiskovala štiri razrede osnovne šole, medtem ko je kasneje končala meščansko šolo v Mekinjah pri Kamniku. Leta 1942 je odšla k Logarjevim v Logarsko dolino, kjer je bila varuška Logarjevih otrok. In od takrat dalje se ji tudi šteje delovna doba. Leta 1944 so Nemci požgali domala vso Solčavo in tudi del Logarske doline, ljudi pa izselili. Naraločnikovi so bili skupaj z Logarjevimi v Grazu izpuščeni in odšli so v Veržej, kjer so dočakali svobodo.

Leta 1945 je Franja Naraločnik obiskovala pedagoški tečaj v Žalcu in že novembra istega leta ji je bilo določeno delovno mesto na osnovni šoli v Šmihelu, kjer se je tudi poročila. Takrat je bila šmihelska šola samostojna, danes pa je podružnična. Franja je bila v njej domala vso delovno dobo razen od leta 1950 do 53, ko je bila v šoli na Ljubnem. Leta 1979 se je upokojila.

Včasih 70, zdaj 17 otrok v šoli

Franja se spominja: »V tistih povojnih časih vsa bili redko po dve učiteljici v šmihelski osnovni šoli. Največkrat sem bila sama. Imeli vsa po 70 otrok v osmih razredih in sicer v poslopju sedanjega gostišča. Danes je okoli 17 otrok na podružnični šoli, prav toliko pa se jih vsak dan vozi v Mozirje v višje razrede osnovne šole. Število otrok se zmanjšuje in veliko je družin, ki so brez otrok. Ko pa pridejo novi birtji pridejo tudi otroci.«

Franja je danes sicer upokojenka in doma gospodinja ter varuje vnučko Jernejo, vendar ji žilica ne da miru, da ne bi postorila še kaj drugega. Je tajnica vaškega odbora, dela pri socialistični zvezi, je članica delegacije KS Mozirje («To pa je zelo hudo, ker so seje ob 18. uri zvečer in nimam kasnejše prevoza v moj Šmihel.» razmišlja Franja), izredno rada pa se pohvali, da je tudi porverjenica Prešernove družbe.

«Vsako leto sproti dobim po petnajst naročnikov, med stalnimi pa smo Anton Acman, Lovro Goličnik, Nata Skončnik, Pavla Polanšek, Vera Atelšek in jaz.»

Včasih je bilo v šoli hladno

In kako gleda Franja danes na «svojo» šolo, ki ji je podarila najboljša leta življenja?

«Velike spremembe so. V stari šoli smo prezebali, pouk je potekal v zakajeni učilnici, imeli smo le malo učnih pripomočkov. Sedaj je pouk v lepi novi zgradbi, na razpolago imajo dobra, uporabna učila, tople in svetle ter čiste prostore. Delovni pogoji so mnogo boljši. Ko je bila učiteljica Nata Skončnik s 4. razredom v Makarski - imeli so šolo v naravi in sicer plavanje - sem jo nadomestovala. Poučevala sem učence 2. razreda. Delo se mi je zdelo kot pesem. Sicer pa imam s šolo in kolektivom še vedno prijateljske stike. Povabijo me na razne prireditve in izlete. Rada grem mednje, saj nas družijo veliko lepega, a tudi hudega.»

Trgovina, razsvetljava, krajevne ceste

Franja ne razmišlja samo o šoli, ampak tudi o problemih Šmihela: »Zadovoljna sem, da je urejen prevoz v dolino in da smo dobili 12 telefonskih števil. To je velikega pomena. Radi bi imeli manjšo trgovino, saj moramo po vsako malenkost v dolino. Pri gostilni bi radi javno razsvetljava, želimo pa si tudi obnovo starega šolskega poslopja. Menda bodo s tem začeli že letos. Potrebno je nadaljnje urejanje krajevnih cest, ki bi jih morali asfaltirati. Pri nas je samo nekaj hiš na kupu in to okoli cerkve, šole in gostišča, vse drugo je po bregeh in daleč narazen. Pri urejanju krajevnih cest je najbolj aktiven vaški odbor SZDL. Sicer pa se v kraju ljudje med seboj dobro razumemo in drug drugemu pomagamo. Poglejte, ko sem leta 1957 zbolela, so prišli vaški fantje, me naložili na nosila in peš odnesli v sedem kilometrov oddaljeno Mozirje, od tam pa prepeljali v Celje. Vrnila sem se do Mozirja

z avtobusom, do Šmihela pa me je po makadamu mož pripeljal na vozu s konji.»

Potem se doda, da so v vseh povojnih letih do danes v Šmihelu in zaselkih veliko pridobili: »Mi smo si še kurili s petrolejkami, danes pa...«

Pomoč ob njivi s knjigo v roki

Franja je živahna ženska, polna optimizma in dobre volje, domala vedno pripravljena na smeh in šalo: »Pa še šala iz šole, sicer je že preteklost, a meni se zdi originalna: mama Pavla je delala na njivi. Ob robu njive je sedel sin Franci, takrat star 12 let in je bral knjigo. Mama je rekla: »Malo bi mi pa lahko pomagal, vsaj plevel bi znošil z njive, a kar bereš.« Fran-

ci ji je odgovoril: »Ce ti ni kaj prav se kar Naraločnici zahvali, zakaj pa je hotela, da sem se moral učiti brati.« No, Franci je sedaj že strojni tehnik.

Žal je čas za obisk prehitro minil in tako nismo mogli izvedeti vsega zanimivega iz življenja Franje Naraločnik. Da je izredno delavna smo lahko pred dnevi prebrali tudi v časniku, kjer je pisalo, da je dobila priznanje Osvobodilne fronte. Čestitamo! Radi se bomo vrnili v tisti prečudoviti svet imenovan Šmihel, da nam bo Franja povedala še več o kraju, ki ima tako bogato zgodovino in življenje pa delavoljne, iznajdljive in vesele ljudi.

STONE VRABAL

Slepi enakovredni v družbi

35 let organizacije slepih in slabovidnih

Usposobiti slepega človeka za delo in ga vključiti v družbo je bil cilj, ki si ga je že leta 1946 zastavila Zveza slepih Slovenije, cilj, za katerega se organizacije slepih in slabovidnih še danes borijo. Tudi za medobčinsko organizacijo slepih in slabovidnih Celje, ki letos praznuje 35-letnico ustanovitve, to velja. Z leti se je osnovni cilj samo poglobljaj. Sama zaposlitev se ni dovolj, potrebno je tudi stanovanje, potrebno kulturno in športno življenje. Z doseganjem uspehov na teh področjih vse bolj izgineva pregrada ljudskega gledanja, po katerem slep človek ni enako sposoben kot videči. V tem prvem tednu v juniju, ki je istočasno teden slepih Jugoslavije in teden solidarnosti, bi morali vsi v svojih okoljih pogledati, ali je naš odnos do tako ali drugače prizadetih enakovredno človeški in ne lažno usmiljen.

Organizacija slepih in slabovidnih se ne želi zapirati sama vase, saj želi doseči ravno vključevanje svojih članov v okolje videčih. Pri reševanju težav, s katerimi se srečujejo, jim je sicer v oporo družbena skupnost, s katero so oblikovali predpise, ki dajejo možnosti za njihovo reševanje. Vendar to še daleč ne zadošča - posamezne probleme je mogoče reše-

vati le z osebnimi stiki v okoljih, kjer človek živi in dela.

Delo organizacije je odprto, povezano z družbenopolitično skupnostjo, organizacijami, kjer se odvija izobraževanje, kultura, telesna kultura in delovnimi organizacijami. Na občnem zboru, ki ga je medobčinska organizacija imela pretekli petek, so se tistim, ki so storili za reševanje potreb slepih in slabovidnih, še posebej zahvalili. Veliko je teh in posameznikov. Med šolami, naprimer, izstopata srednja šola naravoslovne usmeritve in zdravstvena šola v Celju, med delovnimi organizacijami Gorenje, Kovinotehna in železarna Štore. Tudi zveza kulturnih in zveza telesnokulturnih organizacij vedno najdeta potrebno strokovno ali pa tudi drugačno pomoč. S sredstvi je namreč organizacija zaradi nekajletnih omejitev vse bolj na tesnem, pa čeprav večino dela opravijo prostovoljno, saj imajo redno zaposlenega le tajnika organizacije.

Seveda so pred organizacijo poleg uresničevanja osnovnih ciljev tudi čisto konkretne naloge. Želijo razširiti in urediti pretesne prostore, kjer imajo sedež organizacije, že dalj časa jim pet-sobno stanovanje, v katerem najdejo sobe tisti, ki dobe v Celju zaposlitev, ne pa še stanovanja, ne zadošča več in bi

radi kupili samska stanovanja. Tudi včlanjevanje novih članov postaja ponovno potrebno, saj ugotavljajo, da v zadnjih letih spet ostaja precej slepih in slabovidnih izven organizacije, kar je najbolj izrazito pri starejših oslepelih.

Celjska organizacija pa pripravlja tudi republiko prvenstvo v plavanju in atletiki, ki bo 11. in 12. junija, izlet za člane in spremljevalce 18. junija ter razmišlja o pripravi kulturne prireditve ali razstave ob 35. letnici organizacije. Organizaciji in novoizvoljenemu vodstvu, predsedniku Dolčiju Videnšku in tajniku Vladu Vrtovcu torej dela ne bo zmanjkalo.

MILENA B. POKLIČ

Nova trgovina na Ponikvi

Na Ponikvi pri Grobelnem so v torek odprli novo tehnično trgovino. Zgradil jo je tozd trgovinska dejavnost pri Kmetijskem kombinatu Šentjur, investicija pa je veljala 15 milijonov dinarjev.

Trgovina, ki se tudi s svojo zunanjo podobo izredno lepo vklaplja v kmečko okolje, je bila zgrajena v rekordnem času, saj so jo pričeli graditi v mesecu oktobru lani. V njej pa bodo kmetje lahko kupovali kmetijske stroje in orodje, zaščitna sredstva, umetna gnojila in gradbeni material. Trgovina ima 900 kvadratnih metrov bruto prodajnih površin in 1000 kvadratnih metrov skladišč. Ena tretjina vseh prostorov je namenjena za potrebe kooperacije. V spodnjih prostorih objekta je namreč zbiralnica za odkup mleka.

Objekt je na slovesnosti predal namenu predsednik sveta kooperantov Alojz Senica.

MF

SLOVENIJALES

DOM POHIŠTVA Celje, Zidanškova 10

STE SE ODLOČILI ZA NAKUP POHIŠTVA - SI BOSTE NA NOVO OPREMILI KUHINJO, DNEVNO SOBO, SPALNICO ALI MORDA OTROŠKO SOBO? OBIŠČITE NAS V DOMU POHIŠTVA V ZIDANŠKOVI ULICI 10, KJER BOMO NAREDILI VSE, DA UGODIMO VAŠEMU OKUSU.

NUDIMO VAM:

- POTROŠNIŠKO POSOJILO DO 100.000 DIN
- BREZPLAČNO DOSTAVO DO 20 km - NAD 10.000 DINARJEV VREDNOSTI
- BREZPLAČEN STROKOVNI NASVET

TRGOVINA JE ODPRTA OD 8. DO 20. URE, OB SOBOTAH 8. DO 13. URE

S skupnimi močmi se več naredi

Franc Polensek in Franc Goličnik iz Smihela s svojim kmetovanjem to dokazujeta

Pred leti gotovo nista kmeta Franc Polensek in Franc Goličnik s svojima družinama v Smihelu nad Mozirjem verjela, da bosta pri kmetovanju naredila tolikšen korak naprej. Vsaka družina zase je opravila temeljit preobrat pri svojem delu, obe skupaj pa sta dosegli se več. Ne le z običajno medsosedsko pomočjo, tudi z skupnim vlaganjem in delom na skupaj najeti zemlji. Saj te nimajo veliko – le štiri hektarje. A skupno gnojenje in skupna košnja prinaša koristi obojim.

Podobnih misli in načrtov sta danes Franca, vedno pa ni bilo tako. Franc Polensek se je v Smihel priselil z družino pred trinajstimi leti. Iz Smrekovca, kjer je bil Franc oskrbnik v planinski koči, žena pa kuharica. Otroci so zrasli, treba jih je bilo poslati

v šolo. Iz Smrekovca je bila pot predolga, pa so se odločili: »Se zdaj ne vem, zakaj ravno za kmetovanje. Kupili smo staro, propadajočo kmetijo. Le hišna številka je bila.

Živino in vse drugo za kmetovanje smo morali šele kupiti.« Danes pa kmetujejo na 18 hektarjih zemlje. Polovica je gozdov, polovica travnikov, na katerih redijo 10 krav, dve telci in letno oddajo 22.000 litrov mleka. Mleko, ki ga oddajo in mleko, ki ga zberejo vsi drugi Smihelčani, že ves čas vozi v dolino Franc. Tako je še najbolj gotovo, da bo v dolini pravčasno, tudi če sneg zamete strmo cesto.

Na ročno kmečko delo pa Franc ni bil nikoli navajen. »Prvo, kar smo kupili, sta bila obračalka in nakladalka,« se spominja. Sedaj ima tudi silose in še kaj. Štirje skupaj so nakupili, kar rabijo pri gnojenju in nakladalko. »Nič se ne švaramo,« pohvalijo svoje sodelovanje.

Franc Goličnik že od nekdanj kmetuje. Do pred štirimi leti so sicer imeli le dobrih 10 hektarjev zemlje. Dokupili so še 10 hektarjev gozda, en hektar posekali in ga spremenili v travnik. Tako so prej lahko redili le po 3-4 krave, sedaj pa že sedem. Pa bi jih še več, a morajo prej hlev prenoviti. Samo z živino tako dohodka ne bi bilo dovolj. Se dobro, da tudi gozd nekaj da, pa naj so cene za les še tako slabe. S spravilom lesa pa so tudi drugačne

Franc Polensek

Franc Goličnik

težave. V takih strminah je, da se ga pol razbije, preden ga spravijo do cest. Menda bo kmalu bolje, saj pri gozdni obetajo nekaj novih cest in vlak.

Za naslednike menda pri nobeni od kmetij ne bo težav. Polenskovi že kar težko čakajo, da bo sin prišel od vojakov: »Ko bi le sin prevzel kmetijo, pa bom šel spet v hribe pasti. Samo to si želim,« pravi nepravilni kmet s pravim kmetovanjem. Goličnikov sin bo pa še moral malo zrasti. Kaže, da bo šel v kmetijsko šolo, saj skupaj z očetom ugotavljata, da je treba na kmetih že kar veliko znati. Ne le na zemlji, tudi pri strojih. Z zemljo, stroji in pridnimi rokami pa vse gre. »Ja, če je dohodek, a ta je bolj za silo,« ugotavlja Franc Goličnik.

Silirajmo travo

Siliranje omogoča zelo zgodnjo košnjo, hitro spravilo in visok pridelek hranilnih snovi na hektar. Travnja silaža lahko predstavlja glavni vir beljakovin v zimskem obdobju krmiljenja.

Dobro silažo lahko dobimo samo iz mlade trave, ki je visoko prebavljiva in vsebuje še veliko beljakovin. Zelo bujno rastočo travo siliramo lahko že v bilčenju, kar še posebej velja za njivske posevke trave in mešanice. Srednje in manj intenzivno gnojene travnike kosimo za siliranje v začetku letnja ali v letenju. Kasneje je krma že manj primerna za siliranje.

Sveža, mlada trava vsebuje veliko vode zato se slabo silira. Če jo pustimo uveneti dosežemo boljšo fermentacijo in boljšo ješčost pri živalih. Čim mlajša je trava in ugodnejši so drugi pogoji za siliranje, bolj naj bo uvela. Glede na okoliščine naj silaža vsebuje 30 do 45% suhe snovi.

Bistvenega pomena za kakovost in obstojnost silaže je izključitev zraka. Rezanje, tlačenje, hitro polnjenje in dobro pokritje so ukrepi, ki vsak po svoje prispevajo k izključitvi zraka. Rezanje je posebno pomembno, če je trava že precej bilnata. Tlačenje mora biti temeljito predvsem pri nizkih silosih in kupih. Silažni kup naj bo narejen v enem dnevu, silos pa naj bo napolnjen v dveh do treh dneh. Silos pokrijemo s folijo, ki jo obtežimo z zemljo ali s peskom, posebno še ob robovih odnosno pri stiku s steno. Poskrbimo tudi, da silaže ne zamakna voda.

Pri siliranju trave se tvori mnogo ogljikovega dvokisa, ki se useda v silosu in lahko povzroči zadušitev. Po prekinitvah vstopajmo v silos previdno in to šele potem, ko smo dobro prezračili.

KMETIJSKI INŠTITUT SLOVENIJE

Na Polenskovi domačiji

POČITNICE ZA VSAK ŽEP

- 7-dnevne počitnice v MEDULINU in PULJU – brez prevoza od **3.360** dalje
- s prevozom – posebni vlak od **3.680** dalje

PRIJAVE: TEL. 23-448

Zdaj gredo prsti v zemljo...

Tik za cesto smo jo zalotili, na skrbno obdelanem koščku njive, Vitanjčanko Lojzko Hrovat. »Hvala bogu, zdaj vsaj lahko plevem; prej, ko je bila zemlja suha, pa prsti niso šli vanjo,« je pohitela v zadregi, ko je pred sabo zagledala neznanca s fotoaparatom v roki. Mirno življenje imata z možem Jožetom, upokojenim logarjem, lovčcem in borcem. Jožetova pokojnina in pridelek na koščku zemlje sta dovolj za skromno preživljanje, včasih pa Jože požene še mali mlin, ki si ga je omislil pred desetimi leti ali pa obdela kos lesa: za držaj ali kar za telege.

MITJA UMNİK

ZAŠČITITE SVOJE VOZILO

Adam Kožuh, Trnovlje 35/e, Celje

Zdaj je pravšnji čas, da zaščitite svoje vozilo. Ugodni vremenski pogoji in višje temperature zraka so namreč idealni za strjevanje zaščitne mase in za sušenje avtomobila.

Zato ne odlašajte! Podaljšajte življensko dobo svojega jeklenega konjička! Privoščite mu Tektyl – uvoženo zaščitno maso.

Tektyl zaščitna masa za vse vrste osebnih vozil, za tovorna vozila s prekucno kabino in za kombi vozila.

Zaščiteno z garancijo in po ugodni ceni – to je pametna naložba.

ZAŠČITA VOZIL, Adam Kožuh, Trnovlje (pri nadvozu nad avtocesto), Celje.

NAROČILA: od 7. do 10. ure
TELEFON: 25-867

Hmezad

DO NOTRANJA TRGOVINA
TOZD MALOPRODAJA
ZALEC tel.(063) 710-416

Poslujemo NON STOP OD 7.30 DO 20. URE
VSAK DELAVNIK, OB SOBOTAH OD 7.30 DO 13. URE

V KMETIJSKO TEHNIČNEM BLAGOVNEM CENTRU VSE OD VIJAKA DO TRAKTORJA

UGODNO! SPREJEMAMO NAROČILA ZA TRAKTORJE »ZETOR« 5011

- Posredujemo devizno prodajo za traktorje UNIVERZAL
- Prodajamo kemična sredstva za varstvo rastlin
- Posredujemo devizno prodajo kosilnic Gorenje – Muta s priključki

Življenja v Vitanju ni mogoče zajeti v en dan

Tudi za našo ekipo letječega uredništva je bil zalogaj velik, a zataknil se ni

Z dobro voljo in z dobro organizacijo je moč narediti vse dobro. Takšna je glavna misel, ki nas je prevečala ves dan, ki smo ga preživeli med prijaznimi krajanji Vitanja, takšen je bil prvi vtis, ko so nas zjutraj pričakali predstavniki krajevne skupnosti skupno s solarji, ki so nam jih namenili za vodiče, da se ne bi izgubili v širnih pohorskih gozdovih in zadnja misel, ko smo se po plodnem dnevu poslovili od njih.

Da zavzema krajevna skupnost Vitanje skoraj tretjino konjske občine, torej kar 7200 hektarjev in da v njej živi preko 2500 prebivalcev, se je ekipa našega letječega uredništva tudi v zelo kratkem času prepričala. Veliko nas je bilo, ves dan smo se vozili in hodili po Vitanju in okoljskih zaselkih, a vsega, kar bi bilo vredno videti in slišati, nismo zmogli. Pa vendar smo videli toliko zanimivega, da se naše beležke še zlopa ne bodo izpraznile. Ze naštetih vse, ki smo jih obiskali je težko in na nek način krivično do tistih, ki jih nismo. A kaj hočemo, človeške in novinarske zmožnosti so pač omejene. Saj so nas v Vitanju razumeli in njihovi nasveti so nam bili res v veliko pomoč.

V kraju je zaposlenih 410 delavcev, približno 250 pa se jih vozi na delo drugam, pretežno v Velenje in Celje. Vseh delovnih okolij seveda nismo mogli obiskati, zato smo se odločili za Kovinar in Gozdno gospodarstvo, pa za osnovno šolo, otroški vrtec in zdravstveno postajo. Z izbiro kmetij, na katere smo se odpravili, je bilo še težje. 175 je v Vitanju zaščiteneh, poleg njih pa še 145 manjših, katerih lastniki iščejo še dodaten vir zaslužka in redni zaposlitvi. Pri **Faniki Matijec** smo naredili poleg obiska še dobro delo, saj smo gospodari pustili doma našo kolegico Marjano, sicer domačo hčer. Pot nas je zanesla še k **Stanku Kušerju in Jožetu Rotovniku**, potem pa še k vrsti zanimivih ljudi. Veliko čisto uporabnega v življenju, smo zvedeli o izdelavi cokel in starega orodja od **Jožeta Gorenjaka**, o izdelavi sodov od **Ivana Jeromla** in zaradi težine dela malo manj upo-

Predsednik Lovske družine Vitanje Jože Hribernik jih ima za ušesi. To je dokazal tudi na večernem ustnem časopisu, kjer se je izkazal z nekaterimi lovskimi. Veliko smeja je požel s tisto, da lovci ponavadi do mraka lovijo srnjake in, če ga položijo, imajo trofejo. Po mraku lovijo srne in, če jo položijo, imajo spomin.

rabnega, a še kako zanimivega, od kovača **Slavka Kiteka**. Svojevrsna so bila tudi srečanja z enkratnim zbiralcem resnice o preteklosti **Jankom Iršičem**, pa z zbiralko in ohranjevalko starega ljudskega blaga **Karolino Rošar**, s spomeničarjem **Ignacem Javornikom**, pa... Ne, prav zares je vse bogstvo življenja v Vitanju pretežno naštetih. Koliko je poleg posameznikov še organiziranega dela v društvih - v prosvetnem, gasilskem, lovskem, turističnem...

Prelepa podoba Vitanja se razkriva očem s strmih okoliških vrhov vedno v drugačni, a značilni podobi.

V preveliki delovni vne- mi, na sedežu krajevne skupnosti, je **Mitji Umniku** zmanjkalo cigaret. In ne bodi len, je po cigaretah lepo poslal prvo najmlajšo osebo, rekoč, naj si zase kupi še žvečilni gumi. Rečeno, storjeno. **Mladinka Sonja** je pohitela brez besed po cigarete.

No, šele nato se je izkazalo, da je bila to kar predsednica osnovne organizacije ZSMS Vitanje **Sonja Slemenjak**.

Poskušali smo del živahne dejavnosti v Vitanju zajeti zvečer, na ustnem časopisu. V kulturnem domu je bil, prav na dan mladosti, v času prenosa slovesnosti iz Beograda. Toda, dvorana je bila polna. Pa ne ob pol devetih. Vse je bilo točno tako in nič drugače kot smo se s krajanji dogovorili že pred našim obiskom. Beseda, tudi nenapisana, torej to še ima svojo pravo težo. Tudi dogovor, da na ustnem časopisu ne bomo o ničemer na dolgo in široko razpravljali, so naši gostje v polnosti upoštevali. Tudi krajevni funkcionarji, kar je sicer med funkcionarji že izumirajoča dobra lastnost. Predsednik sveta krajevne skupnosti **Franc Mlinšek** in predsednik skupščine **Alojz Klokočevnik** sta dokazala, da je mogoče tudi z nekaj besedami veliko povedati o življenju in delu v kraju, pa naj je to še tako bogato. Ali pa prav zaradi tega. Prav tako odločno kratka je bila tudi predsednica mladine **Sonja Slemenjak**. Namesto velikih besed v Vitanju raje uporabijo kar dejanja. Pozna se to na razvoju kraja. In še se bo. Pri uresničevanju obsežnih načrtov četrtega samoprispevka. Da je obnova kulturnega doma vanj upravičeno vključena, smo se sami prepričali, enako pa velja tudi za vodovod na Brezen, za ceste do kmetij, za avtobusno postajo... Vse to bodo naredili s skupnimi močmi krajanji, krajevna skupnost in družbenopolitične organizacije v njej. Predsednica krajevne organizacije SZDL **Lenka Fijavž**, ki nas

je ves dan zvesto spremljala pri našem delu, je povedala, da je njihovo delo neločljivo povezano z delom in potrebami kraja, predsednik otrošniškega sveta **Jernej Kuzman** je to prav tako potrdil. Najlepše pri tem pa je, da vse delajo z dobro voljo. Sploh jim v Vitanju dobre volje ne zmanjka. Na ustnem časopisu so potrdili z veselimi ljudskimi pesmimi ljudski pevci, ki jih v Vitanju sicer že dobro poznajo, a nikoli ne na-

veličajo, potrdile so solarke z recitacijami. Malo več resnosti so prireditvi dodali pevci domačega moškega pevskega zbora, za Celjski instrumentalni kvintet, ki se je v Vitanju predstavil šele po dolgem času, čeprav je njegov vodja **Mirko Polutnik** priženjen domačin, pa tega spet ne bi mogli reči, ker je preveč privzdigoval pete. Ves dan je potekal tako gladko, tako urejeno, tako kot besede **Leje Poklič** v spi-

Ljudske pevke in pevci, ki jih je združila **Karolina Rošar**, si niso nadeli zvenečega imena, zveneča pa je njihova pesem.

Celjski instrumentalni kvintet, ki ga vodi **Mirko Polutnik**, je na ustnem časopisu dokazal, da je z novimi člani že uigran.

Vitanjski gozdarji so energično zatrjevali, da dobro vzdržujejo vse ceste. Ne zato, ker jim ne bi verjeli, ampak preprosto zaradi prepričanja v modrost reka: -videti, pomeni verjeti, smo njihove izjave preverili na vitanjskih cestah tudi do višine 1.000 metrov. Rezultat: gozdarji imajo prav!

Pa še nečesa so nas vitanjski gozdarji naučili. Da smreka še zdaleč ni pravo pohorsko drevo. To je bila večsah bukev, ali kot Vitanjčani pravijo, bukva; pa so jo v starih časih posekali in jo zaradi hitre rasti vsakokratni gospodarji gozdov nadomestili s smreko.

Na letčem uredništvu in ustnem časopisu v Vitanju smo bili: odgovorni urednik **Novoga tednika Branko Stamejčić**, glasbeni urednik **Franček Pungercič**, tehnik **Bojan Pišek** in novinarji **Mateja Podjed**, **Mitja Umnik**, **Rado Pantelič**, **Jure Krašovec**, **Milena Brečko-Poklič** in **Ivana Fidler**, ki bi to šele rada postala.

su o domačem kraju na večerni prireditvi. Pravzaprav je bilo vse tako dobro organizirano, da na kopcu že res skoraj nismo več vedeli ali organizira letče uredništvo in ustni časopis **Novi tednik** in **Radio Celje** ali krajevna skupnost. Pripombe pa, kakršne smo slišali po zaključku ustnega časopisa: o Rdečem križu pa niso nič povedali, o društvu prijateljev mladine tudi ne, o tem in o onem tudi ne, takšne pripombe pa so nas samo razveselile. Razveselile, ker se v Vitanju dogaja toliko vsega, da tega nismo mogli zajeti na en mah in ker vemo, da naše beležke v Vitanju ob nobenem bodočem obisku ne bodo mogle ostati prazne. Vitanjčani bodo za to že poskrbeli.

Drevo :

Vlak BIE Pripelje iz

V narodnoosvobodilnem ki sta jo vodila KPJ in tovšeece strani zgodovine jugosti.

Bratstvo in enotnost našem boju proti okupatorju nima svobode in enakopravnosti listične družbe.

Vlak bratstva in enotnosti vezovanja slovenskih izgnanstiteljev ali tudi manifestarne tradicije NOB.

Prvi junijski dnevi bodo ponovno v znamenju tistega, kar se je skovalo med vojno. V Slovenijo bo jutri pripeljal vlak (dve kompoziciji - mizodrega vlaka - s 23 vagoni) in v njem bo 1450 gostov. Mnogi med njimi so med vojno, v najtežjih dneh, sprejeli pod svojo streho in za svojo mizo ljudi, ki so bili izgnani iz svojih domov v Sloveniji. Med zdajšnjimi gosti pa bo tudi mnogo -novih-, mladih, tistih, ki so se med seboj spoznali med vojnjo vlaka od leta 1961 dalje. Korenine se tako širijo, krošnja postaja vse bogatejša! Drevo prijateljstva je vedno lepše in tudi trdnjše. Tako močno se lažje upira vsem nevarnostim!

Prvi vlak leta 1961

Septembra 1961 je odpeljal v Srbijo prvi vlak BIE nekdanje izgnance k svojim vojnim gostiteljem. Leta 1962 sta v Slovenijo pripeljala dva vlaka - maja in septembra do Celja. Leta 1963 decembra je v vlakovni kompoziciji peljal tudi en vagon do Čačka. Oktobra 1965 je ponovno peljal vlak v Srbijo do Čačka. Leta 1966 je bila napravljena izjema in v Slovenijo je pripotovala karavana avto-

POD SVETO

Prvi utrink

Celjska alpinista **Slavko Ok** jeseni odpotovala v Nepal, k malnosti za letošnje odpravo do vznožja **Gaurishankarja**, o južno steno te gore in začrtal **Jože Zupan** je s te ogledne ekak ki ga bomo objavili v našem

Dolga potovanja so ponavadi dolgačasna. Še posebej, če sediš v orjaku, ujet med ozkimi sedeli. Še tako lepih stez v ardes se kmalu naveličaš. Leg hrup motorjev je znak, da si daleč nad zemljo.

Letimo na vzhod proti Indiji. Ves čas lovimo dan. Podaljšal se bo za štiri ure. Slavko je nekje zadaj v družbi z ljudmi z Vzhoda, ki dolgočasno dremljejo. V nekaj dneh pred najinim odhodom je naredil nemogoče. Da sva sedaj na letalu, je samo njegova zasluga.

Zadnji krog nad Kathmandujsko dolino. Ne morem verjeti, da sem po letu spet tukaj. Nisem upal, da bom še kdaj obiskal to deželo. Tudi volje ni bilo več prave, niti želje. Lani, ko smo odhajali z južne stene Daulaghirija, sem kljub mori, ki se nisem mogel otrestiti zadnji mesec, na organizaciji **Mountain Travel** povprašal, kako je z dovoljenji za **Gaurishankar**, čudovito dvoglavo gororo na Tibetanski meji. **Boby Chetri**, šef in glavni koordinatortor je zadevo sprejel zelo resno in mi potisnil v roke že kar formularje in pogoje, ki jih je potrebno izpolniti za prošnjo za odpravo.

Naključje je tako naneseo, da sem se lahko pogovarjal tu-

Velika počitniška akcija

Marko živi na veliki kmetiji. Poletni imajo veliko dela, zato lahko Marko le sanjari o morju.

Nenadoma se domisli, kako si bo popestril počitnice. Kaj ni v Novem tedniku prebral nekaj o Veliki počitniški akciji?! Rečeno-storjeno! Marko že piše pismo.

Živimo na vasi.
Pis man je lep.
Starši ne dovolj.
li, da povelimo
ku helvi vrtnikou
Moj manlov je:

Bi rad tudi ti počitnikoval pri kakšnem vrstniku? Pošlji nam svoj naslov, če si pripravljen gostiti prijatelja Vrtiljaka. Vrstnik, ki bo želel priti k tebi, ti bo pisal. Potem boš tudi ti njegov gost.

PRIJATELJI VRTILJAKA! ZDRUŽITE PRIJETNO S KORISTNIM IN SPOZNAJTE SE MED SEBOJ!

Naslove s krajšim opisom svojega kraja in sebe pošljite na naslov: NOVI TEDNIK, Trg V. kongresa 3a, 63000 CELJE, Za veliko počitniško akcijo.

V simultanki dva remija za pionirje

27 mladih šahistov z osnovne šole Veljka Vlahovića v Celju je minuli ponedeljek sedlo za šahovnice, da bi se pomerili z mednarodnim mojstrom, dr. Vojkom Musilo. Po dveh in pol urah napetega boja sta dva pionirja - Duško Kosanović in Karmen Knez mojstru iztrgala po pol točke za remi.

S pomočjo Aera, tozdr Kemija Celje so organizatorji te simulatanke prireditev vzorno pripravili, ob koncu pa so se z obljubo, da se bodo na podobnih srečanjih še pomerili, slikali za spomin. Nastal je gornji posnetek na katerem so ob mednarodnem mojstru Musilu še mentorji šahovskega krožka te šole in vsi udeleženci simulatanke.

Gasilsko društvo

Gasilsko društvo v Polju ob Sotli je staro 60 let. Predsednik je moj ata, poveljnik Janez Jagrič, blagajnik pa Rudi Ivačić. Gasilsko društvo ima svoj avto. Lani so pridobili nov prapor in motorno brizgalko.

V gasilskem društvu so tudi mlajši in starejši pionirji, ter še veliko drugih gasilcev. Jaz sem pri mlajših pionirjih. Vsako leto imamo občni zbor. Po zboru dobimo malico, potem pa še odrasli plešejo. Se naprej bom članica našega delovnega gasilskega društva.

DAMIJANA FILIPANČIČ, 4. r
COŠ Marije Broz
BISTRICA OB SOTLI

Ob treh prideta domov mama in oče. Medtem ko mama kuha, se jaz v sobi učim in pišem domačo nalogo. Po kosilu večkrat pomijem posodo, ali jo pobrišem. Spomladi je tudi veliko dela na vrtu. Takrat pomagam saditi in sejati. Potem sem nekaj časa prosta. Zvečer, ko pridem noter, grem

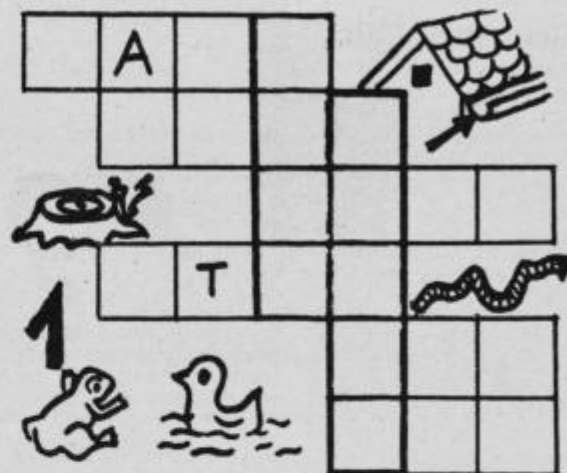
včasih vadit kitaro. Seveda se mi vedno ne ljubi. Gledam televizijo ali pa se igram. Po dnevniku igramo večkrat domino. Ob desetih grem spat.

Tak je moj popoldan.
MATEJA LENKO
OŠ Primoža Trubarja
LASKO

aero **NAGRAJUJE ATKINE IZZREBANCE**

Atkina zanka

V vodoravne vrstice vnesite opise za sličice. Če boste nalogo pravilno rešili, boste lahko v dveh označenih stolpcih prebrali geslo današnje uganke. Za lažje reševanje sta dve črki že vpisani.

Rešitev pošljite na dopisnici na naslov NOVI TEDNIK, Trg V. kongres 3 a. 63000 CELJE. Kot vedno, morate pripisati naslov, razred in solo, ki jo obiskujete. Prejšnja matematična zanka vam ni povzročala težav. Čeprav je povsem pravila rešitev samo (6-5-3x1) ker naj bi števila ostala na istem mestu, samo upoštevali tudi rešitve v katerih sta števila zamenjali. Torej (5x1+5-3) in (5x1+6-3). Nagrado AERA je žreb prisodil: Aleksandri Belak, Kajuhovala 9, 63000 Celje.

Tih večer

Sprehajam se ob poti. Na zemljo že pada večer, vsakodnevni vrišč in hrup se počasi polegata. Le še nekaj ur in zemlja bo ostala tiha, zavita v tančico teme. Premišljuje: »Vsak večer je lep. Ko se hiše, drevesa, avtomobili ter vse druge stvari zavijejo v mrak, ves hrup utihne. Kot da bi noč imela moč nad motorji, nad ljudmi... celo veter le še mirno pihlja mimo mene.«

Mrak se še bolj zgosti. Na nebu zažarijo zvezde, čeprav le medlo. Okrog mene je mučen mir. Nekje v gozdu se sova odpravlja na svoj nočni pohod. Njeni glasovi udarjajo v nočno tišino. Pospešim korak. Ko se približam domu, ob svetilki opazim polno drobnih živalic, ki so se zbrale ob svetlobi, ker so se zbale mraka. Ko sedem čez nekaj časa ob odprtem oknu in opazujem zvezde, se zamislim: »Noč ima svojo moč.« To je res, saj, ko pada noč, vsi ljudje odidejo v hiše, avtomobili pa stojijo brez glasu na mestih, ki so jim določena.

KARLA JEROMEL, 7. r
OŠ bratov Letonje
SMARTNO OB PAKI

Po pouku

Po pouku in po vseh krožkih odhitim domov. Doma najprej pospravim, nato pa kaj berem.

Občinsko krmovanje

V Ločah je potekalo občinsko krmovanje iz SLO. Sodelovalo pet šol iz naše občine, vsaka la z dvema ekipama. Člani novinarskega krožka so se pogovarjali s člani prve šole OŠ Ljubo Sercer iz Loč: - Kako dolgo ste se pripravljali na tekmovanje? - Pripravljali smo se precej dolgo. Največ časa smo namenili entaciji, s katero smo imeli največ težav. - Kdo vas je pripravljali na tekmovanje? - Pripravljali so nas tovariš Meč, tovariš Kovačič, tovariš anki in tovarišica Kaukler.

Prireditev

V torek smo šli na prireditev v telovadnico. Nastopili so fruličarji, harmonikarji in lutkovna skupina. Med fruličarji je bil tudi moj sošolec Samo. Zraven je bil tudi tovariš, ki jih uči. Najprej so nastopili fruličarji sami. Nato so nastopili fruličarji in tovariš s harmoniko. Igrali so zelo lepo. Potem so še nastopali posamezniki s harmonikami. Tudi oni so lepo zaigrali. Nekateri harmonikarji so se tudi zmotili. Najlepše je igrala Janja Toplišek. Po končani predstavi smo šli v razred.

MIRAN MERNIK, 3. a
OŠ Boris Vinter
ZREČE

Na podstrešju

V ponedeljek so šli na šolsko podstrešje Vlado, Boris in Franči, da bi videli, koliko je papirja. Nato je Bojan zavrtel ključ. Ko je mislil, da bo vtaknil ključ nazaj, ga ni mogel. Nato je prišla tovarišica v razred. Ko nam je nekaj

povedala, je Anita rekla, da manjkajo štirje dečki. Andreju je rekla, naj gre ponje. Ker pa Andreja ni bilo nazaj, je šla sama pogledat. Vlado je jokal, ker ga je bilo strah. Prišle so snažilke in se skozi okno spizžile na podstrešje. Morali so odkriti del strehe, da so lahko prišli s podstrešja. Ko so prišli dečki v razred, smo se jim smejali.

MIHELA BOBIK, 4. r
OŠ Edvard Kardelj
SLOVENSKE KONJICE

Kje si, mama?

Kako srečni so otroci, ki lahko voščijo mamiči za njen praznik. Jaz pa samo mislim, kje si moja mama. Zakaj si me zapustila, ko si me rodila. Morda bom kdaj tako srečna, da ji bom vsaj enkrat lahko rekla »Mama!«.

Vprašala bi jo rada, kaj sem ji storila, da me je zapustila. Mama, kje si?

Moja mama, če boš kdaj brala moje pisemce, se mi oglasi!

SLAVICA VARGA
OŠ VITANJE

Uredili smo gredice

Na šoli imamo vrtnarski krožek, ki ga vodi tovarišica Tepejeva. Na šolskem vrtu smo si uredili gredice. Najprej smo zemljo prelopatali, pognojili in posejali različna semena. Nagajal nam je dež.

Vrtičkarji
OŠ Dušana Jereba
SLOVENSKE KONJICE

Vse o ogrevanju s pomočjo sončne energije boste izvedeli 4. junija ob 10. uri v prodajnem centru Hudinja Kovinotehna Celje.

Razgovor bo vodil dipl. ing. Vinko Kuder, IMP Ljubljana.

kovinotehna

bodeči NOVI TEDNIK

BREZ ZVEZ

Nekateri na celjskem območju so z nevoščljivostjo sprejeli še en izvoz kadra s tega predela. In ob tem so celo menili, da je moral imeti DANE RINC, ki je včeraj nastopil delo kot podsekretar v zveznem sekretariatu za finance, kakšno zvezo, da je prišel tako visoko.

Mi pa zatrdno vemo, da ni imel nobene posebne zveze.

Dobre zveze sploh ne - saj je bil doslej direktor PTT.

V naših bankah opažajo zadnji čas manj občanov, ki bi vlagali denar.

V trgovinah so se namreč spet pojavile nogavice!

Cene bomo odmrznili.

Mar to pomeni, da se bodo lahko zdaj nekateri izdelki tudi pocenili!

Pes, ki laja, ne grize.

Kdor vpije, delajmo, naredi najmanj!

NAJNOVEJŠA VEST

NAFTA V JADRANU

Tudi danes (kot že nekaj dni zapored) smo prejeli izredno vest. Spet so našli nafto na Jadranu. Vsi smo zelo veseli.

Nekateri tuji turisti, ki ne morejo natankati goriva v motorne čolne ob naši obali, pa nič...

Klavnica bo sama redila prašiče!

Dvojica, ki sta se spopadla zaradi prašičev. Vsi se sprašujejo, kaj bo z njimi. Če jih ne bodo prej »zaklali« s kakšnimi predpisi, so glasji ali podobnim.

Če jih ne bodo prej »zaklali« s kakšnimi predpisi, so glasji ali podobnim.

DELITEV DELA

Predsednik celjske občinske skupščine Edi Stepšnik je tudi predsednik celjskega kolesarskega kluba.

Predsednik izvršnega sveta Zvone Hudej se pa vozi v službo s kolesom!

**BOLJ KO
SKRBIMO ZA
ZDRAVSTVO -
VEČ JE
BOLNIKOVI**

VČASIH SO BILE DOBRE IN HUDOBNE VILE - DANES IMAMO VILE, KI SO ZGRAJENE NA POŠTEN ALI NEPOŠTEN NAČIN!

VSE ZA AVTOMOBILE

Ob hotelu Turška mačka bodo kmalu uredili lep parkirni prostor.

Pravijo, da parkirne prostore za avtomobile zdaj vse bolj potrebujemo, ko zaradi stiskanja z bencinom vse več avtomobilov stoji.

Je pa tudi res, da naj bi na tem mestu po nekaterih načrtih stala moderna trgovina. Zdaj pa smo dobili parkirišče brez trgovine.

S tem se bo uredilo v Celju malo večje ravnovesje: zdaj je namreč tu veliko trgovin brez parkirišč.

SEJMI, SEJMI

V Kranju imajo sejem drobnega gospodarstva.

V Celju je sejem obrti in drobnega gospodarstva.

Zdaj so še v Mozirju odprli obrtno razstavo.

Kot kaže, se mi z obrtniki zelo radi postavljamo, čeprav jih sicer še marsikje zapostavljamo.

POMANJKANJE VIL

V dvorani Golovec je te dni sejem iščemo nadomestilo za uvoz.

Kovinotehna ni razstavila nobenega dela, ki naj bi ga izdelovali obrtniki in s tem nadomestili uvoz, ampak je kar zapisala, za kaj vse iščejo interesente.

Tako tudi iščejo obrtnike, ki bi izdelovali vile, da jih ne bi bilo treba uvažati.

Je že tako: pri nas nočemo delati niti vil, zato tudi ni čudno, da je vse manj tudi takih, ki bi delali z vilami.

Ponekod je pomembno **KAJ** si.

Ponekod - **KDO** si.

Marsikje pa **ČIGAV** si!

MERX AVTOTEHNIKA

Na osnovi 110. člena Statuta delavski svet DO

AVTOTEHNIKA Celje

razpisuje
prosta dela in naloge delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

- VODJA SEKTORJA VELEPRODAJE**
- VODJA SEKTORJA MALOPRODAJE**
- VODJA KADROVSKO ORGANIZACIJSKEGA SEKTORJA**

Kandidati morajo poleg zakonskih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

Pod točko 1 in 2:

- da ima višjo ali srednjo strokovno izobrazbo ekonomske komercialne smeri,
- da ima 3 oziroma 4 leta delovnih izkušenj pri opravljanju del in nalog avtotehnične komercialne,
- da ima sposobnosti organiziranja in vodenja,
- da je družbenopolitično aktiven v svoji delovni sredini, KS, občini ali širše,
- da poda predlog o načinu realizacije razvojnega programa DO in opredeli svojo vlogo pri njegovi realizaciji.

Pod točko 3:

- da ima višjo ali srednjo strokovno izobrazbo kadrovske organizacijske, pravne, upravne ali ekonomske smeri,
- da ima 3 oziroma 4 leta delovnih izkušenj pri opravljanju del in nalog na kadrovske organizacijskem področju,
- da ima sposobnosti vodenja in organiziranja,
- da ima sposobnosti dela z ljudmi,
- da je družbenopolitično aktiven v svoji delovni sredini, KS, občini ali širše,
- da poda predlog o načinu realizacije razvojnega programa DO in opredeli svojo vlogo pri njegovi realizaciji.

Kandidati pod točko 1, 2 in 3 bodo imenovani za mandatno dobo 4 let.

Kandidati naj vlogo z dokazili o izpolnjevanju pogojev razpisa pošljejo v 15 dneh na naslov:

SOZD MERX Celje DO AVTOTEHNIKA Celje, Miklošičeva 5, z oznako »za razpisno komisijo« in z navedbo razpisanih del in nalog.

Vse kandidate bomo o izidu razpisa obvestili v 15 dneh po opravljeni izbiri.

TITOVO OROŽJE

5

Piše Janez Hartman

»Džeferdarji« za Tita

Džeferdar je najraskošnejši tip puške, kar jih je bilo izdelanih in uporabljenih na ozemlju današnje Jugoslavije. Izdelovale so jih puškarke delavnice v Hercegovini (Foča, Trebinje) in Boki Kotorski (Herceg Novi, Risan, Kotor). Gre za puško kremenačjo iz XVIII. in XIX. stoletja, ki združuje lastnosti zahodno evropskega in turškega orožja - kar je glede na položaj Balkana pravzaprav logično. Posebno značilno za džeferdar je to, da je olesje (kopito) obloženo s ploščicami iz biserne matice, kar daje puški poseben čar.

Prva dva džeferdarja sta prišla v maršalovo zbirko leta 1951, za Titov devetinpetdeseti rojstni dan. Poklonil mu jih je Dubrovnik. Oba sta hercegovske izdelave in datirata iz druge polovice odnosno konca XVIII. stoletja. Leta 1959 mu je mesto Kotor podarilo pravi kotorski džeferdar iz druge polovice XVIII. stoletja; njegova cev je okrašena s srebrom, okovi so iz pozlačenega srebra in okrašeni s filigranom in koralami. V Titovi zbirki je še en džeferdar iz začetka XIX.

Črnogorski revolver »Gasser« iz Titove zbirke

stoletja, hercegovskega tipa; podrobnejših podatkov o izvoru pa zanj ni.

Med strelnim orožjem iz Titove zbirke je tudi drugače največ pušk in pištol kremenač, vsega skupaj preko trideset primerkov. Gledano iz zornega kota zgodovine orožja (ta je seveda močno povezana z umetnostno in tehnično ter vojaško zgodovino) je med najzanimivejšimi italijanska pištola iz prve polovice XVIII. stoletja, ki predstavlja prototip srebrnih pištol »ledenic« iz Boke Kotorske, najlepših pištol, ki so jih izdelovali in nosili pri nas. Italijanski vzorec je zelo redek, v Jugoslaviji ga hrani menda le še Narodni muzej v Ljubljani.

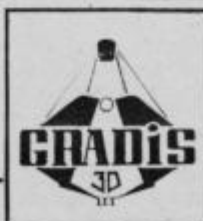
Od novejšega orožja v Titovi zgodovinski zbirki je vredno omeniti velikokalibrski revolver Gasser, izdelan v začetku našega stoletja na Dunaju za črnogorsko vojsko. To težko šeststrelno orožje je sicer serijske, tovarniške izdelave, vendar pa ima čudovit masiven srebrn ročaj, okrašen s filigranom in koralami.

OBJAVO JE
OMOGOČILO

GRADBENO
INDUSTRIJSKO
PODJETJE

LJUBLJANA

TOZD
GRADBENA ENOTA
CELJE N. SOL. O.

Delavski svet in komisija za delovna razmerja
Lesna industrija BOR Laško
 v sestavi delovne organizacije
Lesnina Ljubljana

razpisujeta.
 1. dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

VODJA FINANČNO RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA TOZD BOR

Kandidati za navedena dela in naloge morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
 – da imajo višjo ali srednjo izobrazbo ekonomske smeri in tri oziroma pet let ustreznih delovnih izkušenj na vodilnih delih v finančnem poslovanju
 – da imajo moralnopolitične vrline in organizacijske sposobnosti
 Delavec, ki opravlja dela oz. naloge vodje finančno računovodskega sektorja TOZD Bor Laško ima posebna pooblastila in odgovornosti ter se izbira za dobo 4 let.
 2. dela in naloge

VODJE KNJIGOVODSTVA TOZD BOR

Kandidati za navedena dela in naloge morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
 – srednja tehnična ekonomska šola ter 4 leta delovnih izkušenj v knjigovodstvu.
 Dela in naloge se sklepa za nedoločen čas s 3 mesečnim poskusnim delom.
 3. dela in naloge

FINANČNI KNJIGOVODJA I. TOZD BOR

Kandidati za navedena dela in naloge morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
 – srednja tehnična ekonomska šola ter 3 leta delovnih izkušenj v finančnem poslovanju
 Dela in naloge se sklepa za nedoločen čas z 2 mesečnim poskusnim delom.
 Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v zaprti ovojnici na naslov:
 Komisija za delovna razmerja TOZD Lesna industrija BOR Laško, 63270 Laško v 15 dneh od dneva te objave. O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem sprejemanju prijavi.

ČGP DELD – TOZD PRODAJA PODRUŽNICA CELJE GREGORČIČEVA6

zaposli takoj vestnega in dinamičnega

prodajalca-ko za kiosk DELO v Polzeli

Od sprejetega kandidata želimo, da ima:
 – končano poklicno šolo trgovske ali gostinske smeri
 – vsaj šestmesečne delovne izkušnje pri opravljanju enakega ali podobnega dela

Delo je pogodbeno za nedoločen čas.

Ponudbe sprejema ČGP DELO PODRUŽNICA CELJE, Gregoričičeva 6 ali po telefonu 22-800

SKUPNA STROKOVNA SLUŽBA
SIS GOSPODARSKIH DEJAVNOSTI OBČINE ŠMARJE PRI JELŠAH ŠMARJE PRI JELŠAH

RAZPISUJE
 prosta dela in naloge

vodje investitorskih in nadzornih opravil

Poleg splošnih pogojev določenih z zakonom mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:
 – da ima visoko izobrazbo gradbene smeri, 4 leta delovnih izkušenj,
 – poznavanje problematike s področja dejavnosti SIS gospodarskih dejavnosti.

Prednost pri izbiri bodo imeli kandidati z opravljenim strokovnim izpitom.

Delo bomo sklenili za nedoločen čas. Rok za prijavo je 15 dni od izida razpisa na naslov Skupna strokovna služba SIS gospodarskih dejavnosti občine Šmarje pri Jelšah št. 179. K ponudbam je potrebno priložiti dokazila o izpolnjevanju razpisnih pogojev. Kandidati bodo obveščeni o izidu izbire v 30 dneh po končanem roku za prijavo.

Tovarna arom in eteričnih olj
 ETOL-IFF Celje

Delavski svet
 razpisuje
 dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA DELOVNE ORGANIZACIJE

Za razpisana dela in naloge se zahteva:
 – visoka izobrazba ekonomske, pravne, kemično-tehnološke ali živilsko-tehnološke smeri;
 – 5 let delovnih izkušenj na delu oziroma nalogah s posebnimi pooblastili in odgovornostmi;
 – aktivno znanje angleškega, nemškega ali francoskega jezika;
 – zunanje-trgovinska registracija;
 – moralno-politične kvalitete in uveljavljanje načel socialističnega samoupravljanja.

Kandidati morajo podati predlog o uresničevanju smotrov in ciljev delovne organizacije z načinom realizacije razvojnega programa in opredeliti lastno vlogo pri njegovi realizaciji.

Navedena dela in naloge se razpisujejo za dobo 4 let.

Kandidate prosimo, da pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi razpisa na gornji naslov, pod oznako, »ZA RAZPISNO KOMISIJO«.

Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po zaključku postopka za izbiro.

RUDNIK LAŠKO

RAZPISUJE

JAVNO LICITACIJO

za prodajo rabljenega delovnega stroja

BULDOŽER TG 90 B

l. 1974, 750.000 din
 Licitacija bo v sredo, 8. junija 1983 od 10. ure dalje v kamnolomu Rečica.
 Delovni stroj si lahko ogledate isti dan od 8. do 10. ure. Stroj bomo prodali po načelu »Ogledano – kupljeno«.
 Ostale informacije bodo objavljene pred začetkom licitacije.

zavarovalna skupnost triglav
 OBMOČNA SKUPNOST CELJE

Človeka bi morali bolj zavarovati kot premoženje

Nezgodno zavarovanje doseže v celoti svoj namen le, če je zavarovalnica, ki jo izplača zavarovalna skupnost ob nezgodah, primerno visoka.

Če nanese priložnost na pogovor s kakšnim od zavarovalnih zastopnikov in drugih zavarovalniških delavcev, kaj zlahka ugotovimo, da so vsi enotnega mnenja, kako znamo premoženje dokaj ustrezno zavarovati, bolj varčni pa smo pri zavarovanju človeka. Težko je reči, če takšno gledanje in praksa niso posledica nekega še obveznega zavarovanja premoženja in se to prenaša na sedanji čas na osnovi zakona vztrajnosti.

Danes si podrobneje oglejmo nezgodna zavarovanja, med katerimi so najbolj razširjena kolektivna nezgodna zavarovanja, pa po splošnem prepričanju ne dovolj pametno izkoriščena, da bi vsem, ki nezgodo doživijo, v času trajanja nezmožnosti za delo nudila dovolj primerno dnevno odškodnino. Dnevna odškodnina v zavarovalnih primerih pri nezgodah bi morala pokriti vsaj razliko pri manjšem osebnem dohodku zaradičasne nezmožnosti za delo. To je bistveno!

Kljub temu pa za kolektivna nezgodna zavarovanja ponavadi odštevamo najmanjše zavarovalne premije, ki znašajo ponavadi kakšna dva ali tri stare »jurje«. Ni čudno, da potem ob nezgodnem zavarovalnem primeru dnevne odškodnine komaj presegajo zneske okrog 45 dinarjev na dan.

Ze tako so zavarovalne premije pri nezgodnih zavarovanjih najmanjše v primerjavi z ostalimi zavarovanji, med vrstami nezgodnih zavarovanj pa je najbolj

razširjeno kolektivno nezgodno zavarovanje in prav pri tem zavarovanju so zavarovalnine tri do štirikrat manjše kot pri individualnem nezgodnem zavarovanju.

Zavarovalne premije je mogoče plačevati na tri načine:
 – od osebnih dohodkov delavcev, individualno

– iz sredstev skladov skupne porabe v delovnih organizacijah in
 – kombinirano z obema načinoma: delno iz osebnih dohodkov delavcev, delno pa iz sredstev skladov skupne porabe.

Veliko je nejasnosti že pri samem pojmu nezgode, zato si ga poglejmo! Za nezgodo štejejo zlasti naslednji dogodki: povozitev, trčenje, udarec s predmetom ali ob kakšen predmet, udarec električnega toka ali strele, padec, spodrsrlaj, strmoglavljenje, ranitev z orožjem in raznimi drugimi predmeti ali z eksplozivnimi snovmi, ubod s kakšnim predmetom, udarec ali ugriz kakšne živali.

Za nezgodo pa štejejo tudi številni primeri, kot so pretegi mišic, izpahi, izvini, zlomi kosti, ki nastanejo zaradi naglih telesnih kretanj ali nenadnih naporov – če so nastali zaradi nepredvidenih zunanjih dogodkov in so bili neposredno po poškodbi ugotovljeni v bolnišnici ali zdravstveni ustanovi.

Za nezgodo po splošnih pogojih za nezgodno zavarovanje oseb ne štejejo: vse navadne, nalezljive in poklicne bolezni; bolezni, ki nastanejo zaradi psi-

hičnih vplivov; trebušne, popkovne, vodne in druge kile; infekcije in obolenja, ki nastanejo zaradi raznih oblik alergije; posledice, ki nastanejo zaradi delirium tremensa in delovanja mamil; patološke spremembe na kosteh in patološke epifiziolize; sistemske neuromuskulturne bolezni in endokrine bolezni.

Zavarovalna skupnost, v našem primeru Zavarovalna skupnost Triglav, območna skupnost Celje, pa lahko po splošnih pogojih, ki smo jih že omenili, izključi obveznosti za nezgode, ki so nastale zaradi potresa, vojnih dogodkov, zaradi aktivne udeležbe v oboroženih akcijah, razen če je zavarovanec v njih sodeloval pri opravljanju svojih rednih del in delovnih nalog, ali na poziv pooblaščenih organov SFRJ, ali je samoiniciativno ukrepal za zaščito družbenega premoženja; zaradi poskusa ali izvršitve samomora, ne glede na razlog; pri pripravi, poskusu ali izvršitvi naklepnega kaznivega dejanja, kakor tudi pri pobegu po takšnem dejanju; pri pretepu ali fizičnem obračunavanju, razen v primeru dokazane samoobrambe; zaradi dokazane vzročne zveze delovanja alkohola ali mamil nezavarovanca ob nezgodi – to velja še posebno, če je kot voznik motornega vozila imel ob nezgodi v krvi več kot 0,3 promile alkohola, ali več kot eno promilo ob drugih nezgodah;

Lani je število zavarovanih oseb oc. 143.478 v letu 1981, naraslo na 146.992 oseb, od tega je bilo leta 1981 kolektivno zavarovanih 95.014 oseb, lani pa že 99.958 oseb.

Zavarovalnih nezgodnih primerov so v celjski zavarovalnici Triglava v tem času obravnavali: 1981. leta 5.686, od tega smrtnih 231, lani pa 5.260, od tega 317 smrtnih. Mimogrede še primerjava z letošnjimi prvimi tremi meseci: vseh primerov je bilo že 1.096, od tega smrtnih 79.

In koliko denarja se je na račun zavarovalnih premij zbralo? V letu 1981 je bilo zbrano 162.644.253 dinarjev, lani je znesek naraslo na 166.895.950 dinarjev, letošnji prvi trije meseci pa so od nezgodnih zavarovanj prinesli 49.958.123 dinarjev. Letošnje prvo trimesečje torej nakazuje, da bo ob koncu leta skupno povečanje prav verjetno doseglo povečanje za petino.

»Zlata« Fidlerjeva iz Nove vasi

Na zemlji ne zmanjka dela

V soboto, 14. maja sta si Amalija in Franc Fidler se enkrat rekla -da-. Tokratni je bil zlati in je potrdil in uvrstil njunih pet skupnih desetletij življenja na kmetiji v Novi vasi pri Sentjurju.

Obiskala sem ju na njenem domu nekaj dni pred tem vznemirljivim dogodkom, zato ju je fotoaparatovala oko ujeta na domačem vrtu. Sicer pa je bilo njuno življenje vsa ta leta kar najbolj tesno povezano z zemljo. S kmetovanjem. Franca sem tudi ob obisku našla skupaj s sivo Francem na polju, medtem ko je njegova žena Ana pripravljala kosilo, mama Amalija pa je sedela pri knjigi. Rada bi se delala na polju, pripoveduje, a se je zadnja leta kar naprej držila smola. Najprej jo je zbil avto in ji prizadel hude poškodbe, nato je padla še na domačem pragu in si zlomila kolko. -A se ne dam,- pravi mama Amalija, ki je bila tistega dne prijetno razpoložena. -Bergelj nimam rada,- je še pristavila, ko smo se skupaj napotili čez cesto. Mož Franc, ki ima veliko hudomušnih zašesi, pa je v šali pristavil: -Seveda, saj Kopriva ne pozebe!- In takoj obrazložil, da se je Amalija tako pisala pred njuno poroko.

Amalija se je rodila v Primožu pri Ponikvi in svojega rojstnega kraja se rada spominja. V smehu je pripovedovala, kako so včasih otroci hodili dražit Guzejevega očeta, ki se je potem večkrat zapodil za njimi, da je imel spet nekaj časa mir.

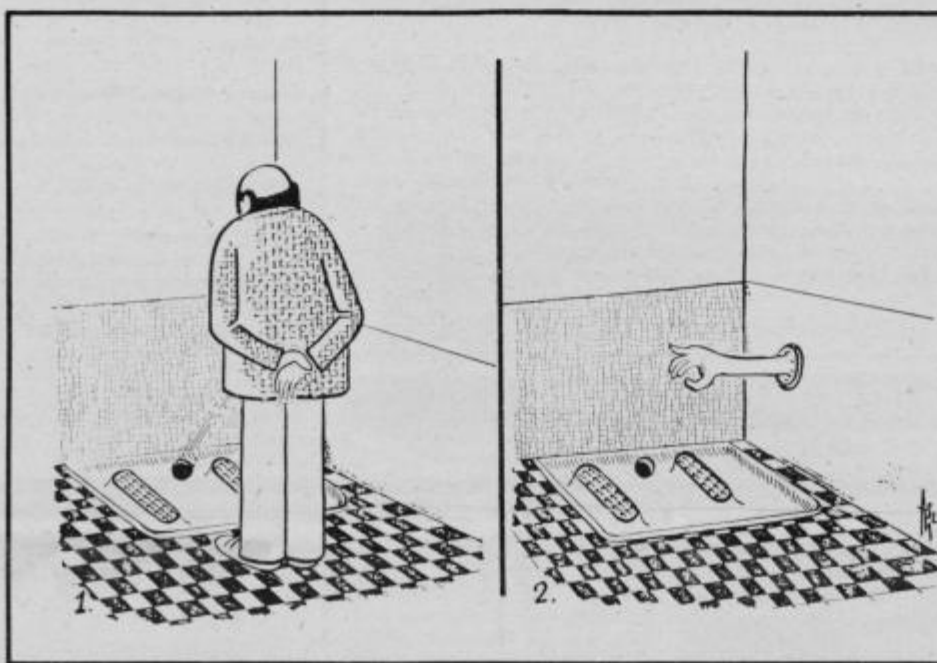
Franc je doma iz Lokarij, v Novo vas ga je leto in pol starega kot rejenca vzela Marija Grosek, ki mu je, ko je

odrasel, izročila kmetijo, na kateri danes pomaga gospodariti svojemu sinu.

V zakonu se jima je rodilo devet otrok. Živi jih osem in vsi se radi vračajo domov, pripovedujeta zlatoporočca.

V prostorni kuhinji nove hiše Franca mlajšega steče potem pogovor o kmetovanju. Čez glavo dela je za vse pri hiši, saj imajo 6 ha obdelovalne zemlje in 1 ha gozda, v hlevu pa 16 glav živine. Problemov je danes tudi v kmetijstvu vse več. Zdaj primanjkuje tega, zdaj onega. Tako sta zaman stala v Sentjurju v vrsti za škropivo za koruzo, problem je tudi z gorivom in še marsičem, kar se ne da prespati kar čez noč.

MATEJA PODJED

Bodice

Ce bi se res začelo nagrajevanje po delu, potem bi tisti z najvišjimi dohodki - postali socialni problemi.

Obstaja cela kopica ljudskih izrekov na račun vremena - škoda da ni kakega izreka glede gibanja cen tekom leta.

Se sreča, da imajo stranišča dovolj ozka vrata - sicer bi se mnogi še tja zapeljali z avtomobilom.

Brez dela ni jela - če nisi zaposlen v administraciji.

Čeprav znanost govori, da je delo ustvarilo človeka, imaš včasih vtis - da sta človeka ustvarila stolček in mercedes.

Vsak berač svojo malho hvali, le naši gospodarstveniki hvalijo tujo - ker je v njej več deviz.

MARJAN BRADAC

Batinske legende

V slikovitem donavskem kraju Batina je še ohranjena zgodba o nastanku imena Batina Skela. Kot pripovedujejo, je bil prvi prebivalec Batine neki Domjanović imenovan Bata Skeledžija. V ta kraj se je preselil iz Senja v Dalmaciji. V Donavi je menda zagledal veliko rib in zato se je naselil na območju današnje Batine. Batina Skela je bila znana tudi po svojih okrutnih gospodarci, plemikarji in veleposestnici Mart Vereš. Zenska je bila tako okrutna, pripoveduje legenda, da je ubijala deklice in se kopala v njihovi krvi, misleč, da bo tako ostala večno mlada. Umrla je nenavadne smrti: v kočijo je vpregla šest belih konj, nato pa se je zapeljala po strmini naravnost v Donavo.

Nagrajena karikatura na Japonskem

Milan Alašević, ki je bil leta 1952 rojen v Pristini, že več kot 10 let živi v Celju in dela kot biljarter pri Kinopodjetju v Celju.

Z izrednim občutkom za opazovanje in smislom za upodabljanje se je že s 16. leti lotil risanja karikatur, ki so se kmalu začele pojavljati v časnikih doma in na tujem. Za svoja dela je prejel številne nagrade in priznanja. Letos, v mesecu maju, se je tem nagradam pridružil še mednarodno priznanje - medalja za karikaturist z denarno nagrado, ki jo je za svojo karikaturu prejel na Japonskem. MP

Pohlevnost v pesmi Žnidarjeve mame

»Morali bi priti prej, zdaj me že spomin zapušča!« je rekla 96 letna žena v Koncu pri Lažišah nad Rimskimi Toplicami, ki jo vsi poznajo po hišnem imenu Žnidarjeva mama.

Marsikomu med nami, ko nam bodo kosti dočkale to starost niti spomina ne bo več, bi človek rekel ob presenečenju, kako ženička vsa zgubana, nekoliko upognjena pod težo let, živahno prepeva pesmi iz svojih mladih let v še vedno precej čistem sopranu, zelo ubrano, če z altom pritegne še hčerka Karolina. Spomin ji hodi na dolge sprehode v minula leta, v čase dveh vojn, ko je bilo zelo hudo in v čas med in pred to vojno, ko jim malim kmetičem ni bilo nikoli veliko prida, ko se je jedlo iz rok v usta, kar je zraslo doma, ker za »štacuno« ni bilo cvenka. Potoži, da so med zadnjo vojno tisto malo, kar so imeli delili s partizani, ker je domovini služil tudi njen sin, a se nikoli ta ljudska oblast ni spomnila, da bi bil, vdovi, ki že nekaj let ne more nič več delati, potreben tudi kak dinar.

Ni tako hudo, saj streho nad glavo, obleko in obu-
tev ter vselej polno skle-

do pri mizi ima, toda kak dinar, kak dinar... Vselej je bil na njeni dlani tako redka prikazen.

Dobro jutro mamica, jaz sem zgodaj vstala, kar mi boste ukazali, tja se bom podala...

Tako prepeva v eni od starih pesmi, ki jih je izkopala iz grmade spominov. Ponižna je, pobožna, vdana v usodo, v dolžnost. Takšne, moralistične so stare pesmi, ki opominjajo na dolžnosti otrok do staršev. Tako so starši morali vzgajati svoje otroke, če so v časih brez pokojnin, brez podpor celo, hoteli preživeti vsaj znosno, če ne lepo jesen življenja, če so zmogli upanje, da bodo v izgovorjem kotu deležni vsaj malo ljubezni in spoštovanja.

Preživeto, poreče kdo danes, staroversko!

Ze mogoče, saj jih ni malo, starih namreč, ki pri vsem izobilju otrok živijo skromno, osamljeno. Zato se jim zdijo take pesmi, ki jih poje Žnidarjeva mama, dolgočasne. Skromnost učaka tudi 96 let in še bo katero. Jo bomo drugi, ki se nam svet podira nad glavo, če nam ob koncu meseca zmanjka benzina za kakšno nič kaj nujno vožnjo?

A, zavoljo kakšnega di-

narja? Saj bi ji ga domači dali, toda to ni tisto, ta ni njen, da bi kaj kupila iz svojega, čeprav pravzaprav nič ne potrebuje. Narediti vnukom veselje pa tudi nekaj velja, ali ne?

Tako najbrž tudi zdajle modruje za pečjo ali kje na klopi pred hišo. Oprtali je na palico, da se počaka nekaj korakov naokrog njena misel pa v devet desetletij nazaj.

Dajva, mama Žnidarjeva, pritisniva do sto let čez!

JURE KRAŠOVEC

MERX TEKO CELJE

SALON »T«

Lepa izbira ženskih letnih oblek, kril, bluz, majic, hlač, jopic, frotir oblek za plažo.

Pletene obleke in kompleti - delno ročna dela.

Modni dodatki: pasovi, rute, torbice.

MERX TEKO CELJE

AMADEUS POROČA

Dodatno poročilo Amadeusa s terena

Vse, ki so nezadovoljni z preskrbo, obveščam, da se bo stanje v najkrajšem času bistveno izboljšalo. To se bo zgodilo takoj, ko se iz bolnišnice vrne troje vidnih in seveda visokih ter uglednih funkcionarjev zadolženih za preskrbo. Aha že vidim en sam samcat veilik vprašaj v vaših potrošniških očeh.

Omenjena trojica namreč leži v bolnišnici zaradi kompliciranih zlomov noge. Vzrok poškodbe je za vse poškodovance isti. Ko so šli v klet po KAVO, niso zaradi teme, ki jo je povzročilo pomanjkanje žarnic, opazil masla in tako jim je spodrsnilo.

Pripomba avtorja: opravičujem se dragim bralcem ker nisem dogodka ovekovečil, vendar sem imel dovolj tehten razlog; pomanjkanje filmov.